

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XII nr. 32 (428) — 10 august 1963

Flacăra

32

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Schi nautic la Snagov.
Fotografie de S. STEINER

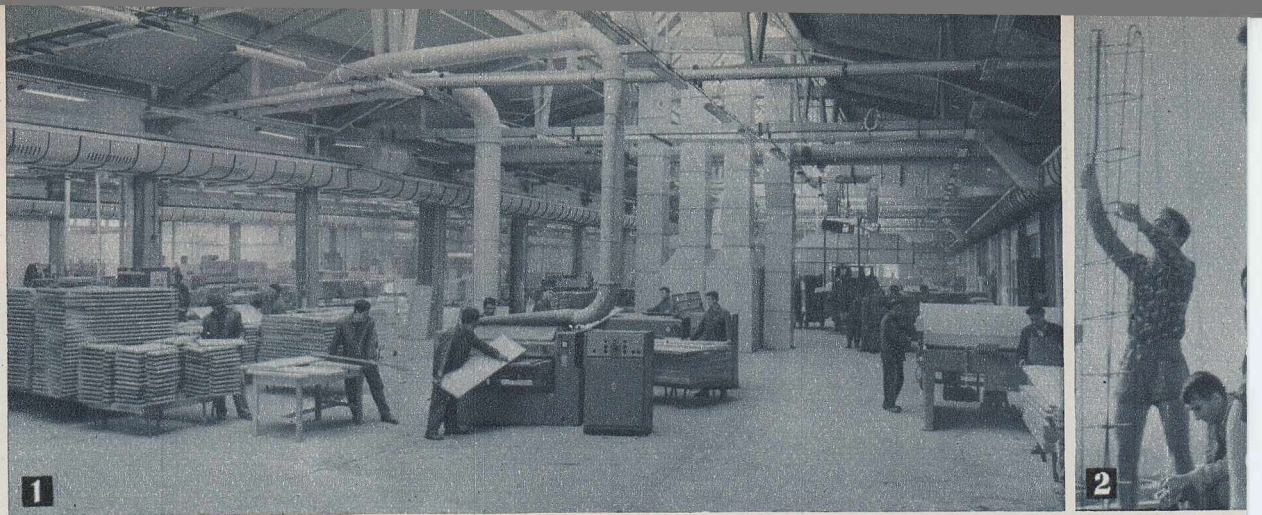
Profetari din toate țările, unii-odă
Anul XII nr. 32 (428) — 10 august 1963

Tacără

REDACTIA: BUCUREȘTI, PIATA SCINTEII
Căsuța poștală: 3507, Of. 33
Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL REVISTEI 2 LEI. ABONAMENTE: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

1 Una din halele fabricii de mobile din Focșani, recent intrată în funcțiune.

2 Un grup de studenți din anul II al Institutului de arhitectură din București, la practică pe șantierul din șos. Giurgiului.

3 Grija colectivștilor de la G. A. C. Frumusanii pentru strângerea la timp și păstrarea nutrețului se manifestă din plin — după cum se vede și în această imagine.

4 La Uzinele de tractoare din Brașov, un lot de tractoare U-650, noul produs al uzinelor.

5 Constanța. Aspect de la festivitățile ce au avut loc cu prilejul Zilei Marinei.

6 Un interesant și util schimb de experiență a avut loc de curind în pădurile din nordul regiunii Oltenia, cu tema „Valorificarea superioară a masei lemnoase și ridicarea nivelului tehnic în exploatarea forestieră prin mecanizarea lucrărilor”. În fotografie: încărcarea buștenilor cu ajutorul autotrolului.

7 Printre orașele italiene în care colectivul de balet al Teatrului de operă și balet al R. P. Romine a dat spectacole în timpul recentului său turneu, a fost și localitatea Enna (Sicilia). Cu acest prilej, artiștii noștri au fost oaspeții municipalității orașului (în fotografie).

8 Republica India, care la 15 august sărbătorește cea de-a 16-a aniversare a independenței sale, face eforturi pentru lichidarea înopierii în care a fost ținută sute de ani de către colonialism. Această ținără învață femeile dintr-un sat indian cum să trăiască civilizată într-o gospodărie.

9 În plină vară! La începutul lui august asupra orașului suedez Göteborg s-a abătut o neobișnuit de puternică furtună de zăpadă. Și aceasta în timp ce în centrul și sudul Europei asfaltul se topește sub picioarele pietonilor!

10 Pe Volga pot fi văzute tot mai des numeroase ambarcațiuni construite din mase plastice, ca acestea din fotografie. Ele sînt fabricate la șantierul naval „S.M. Kirov” din Astrahan.

11 În orașul iugoslav Skopje, sau mai bine zis pe locul unde a fost orașul Skoplje, viața își revine treptat cursul ei normal. După cum s-a anunțat, orașul va fi reconstruit în 3-4 ani.

12 Țăranii belgieni se opun cu energie politicii financiare a guvernului, care le lezează în mod grav interesele. După ce au demonstrat pe străzile orașului Mons, țăranii au dat foc unui morman de cauciucuri provenite de la niște mașini agricole, protestînd în acest fel împotriva legii impozitului pe cauciucuri.

13 Un lanț viu format din mîini albe și mîini negre... În acest chip protestează muncitorii albi și negri din New York împotriva discriminării rasiale ce se practică pe șantierele de construcții.

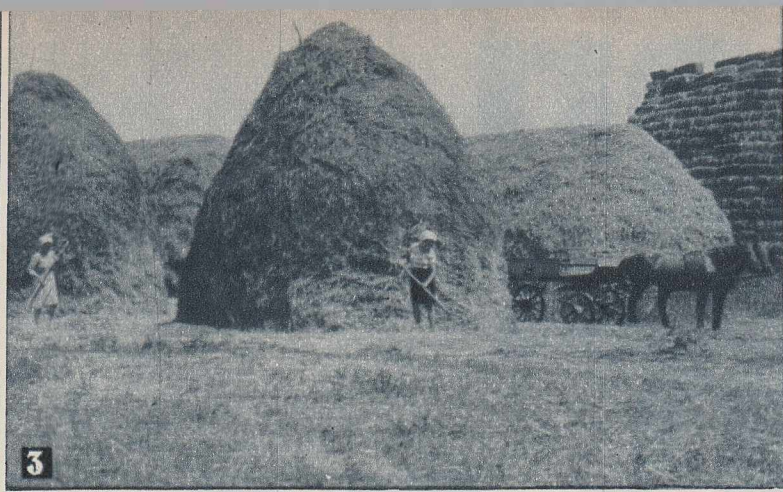
14 În Italia continuă lupta autorităților împotriva organizației teroriste Mafia. Pînă acum au fost operate peste 600 de arestări. În fotografie: aspect de la înmormîntarea a șapte victime ale acțiunilor banditești întreprinse de Mafia în orașul sicilian Palermo.

Fotocronica

Flacării ♦ Fotocronica Flacării

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 11 AUGUST 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiune pentru copii și tineretul școlar — filmul „Cippolino”; Telejurnalul pionierilor; Jocuri și întreceri pe apă 10.30: Rețeta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate. În jurul orei 18.00: Aspecte de la Balcaniada de tenis — transmisiune de la Sofia 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: De ziua minerului 19.30: Cîntă orchestra „Doina Olteniei” din Craiova 20.10: Filmul francez „Tot aurul din lume” cu Bourvil 21.45: Opera comică „Femeia îndărătnică” de compozitorul V. I. Șebalin. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

LUNI 12 AUGUST 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru pionieri și școlari — Excursie-ghicitoare 19.40: Filmul „Floarea de fier” 21.15: Program de romanțe cu Mia Braia, Adriana Codreanu, Petre Gusti și Ionel Banu 21.50: Telesport. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

MARȚI 13 AUGUST 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Filmul pentru copii „Vreau să știu tot” 19.25: Incursiune în arheologie (VI) — transmisiune de la Constanța 20.00: Recital muzical. Își dau concursul: Elena Simionescu, Dorothea Palade-Melinte, Maria Teclu, Constantin Cernăianu, Albert Guttman 20.40: I. L. Caragiale și... ecranul. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

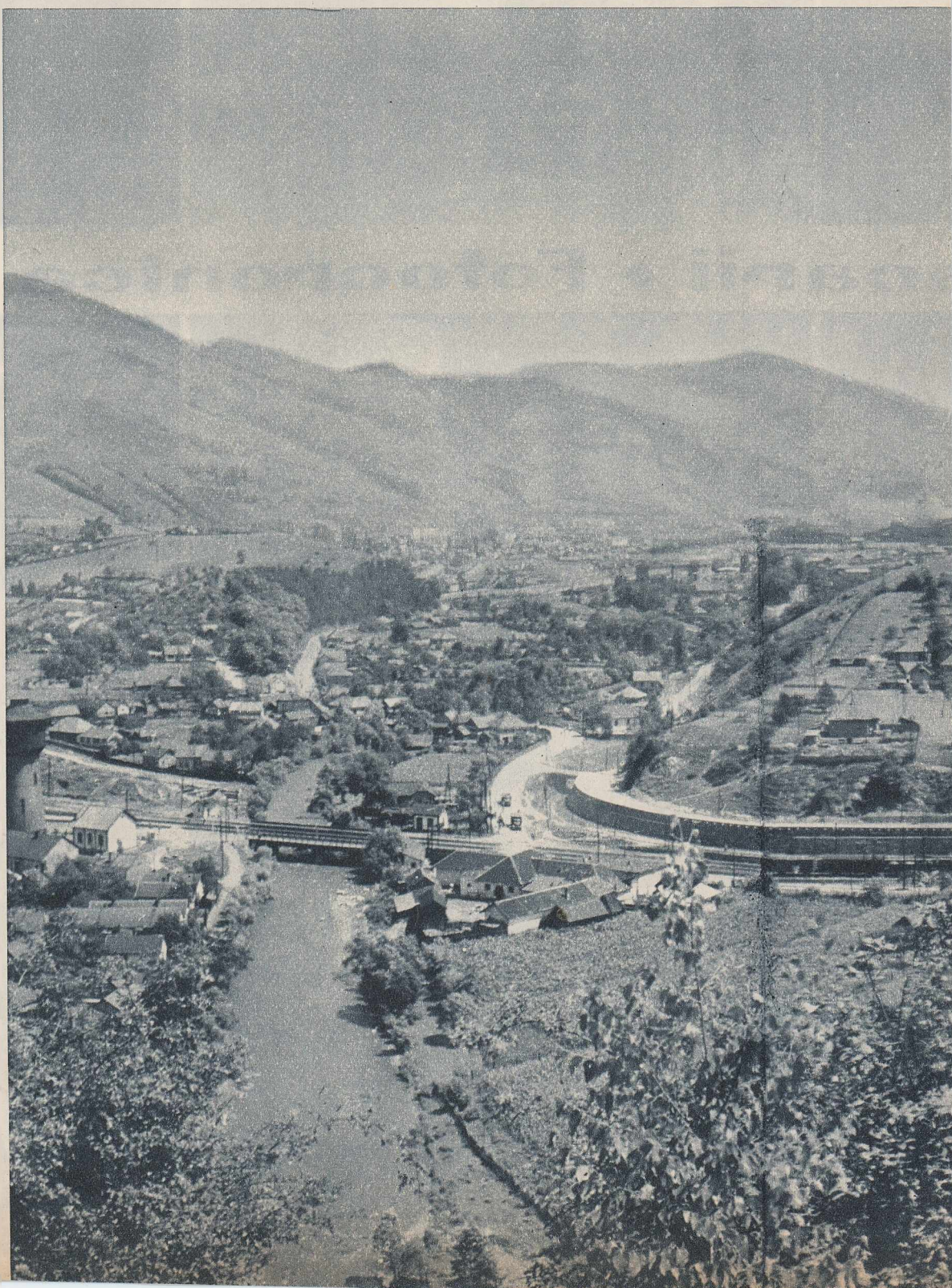
JOI 15 AUGUST 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Vacanța în versuri 19.35: Întîlnire cu... zîna primăverii 19.45: Prin muzeele patriei — „Pictura în Muzeul din Arad” 20.00: Mozaic de scurt metraje — Documentarul „Trotușul și oamenii”; Documentarul polonez „Capodopere ale antichității”; Desenul animat „40 de bunici” — realizat de cineștii cehoslovaci 20.40: Luminia albastră — emisiune muzical distractivă 21.10: Formații participante la faza pe regiune a celui de-al VII-lea concurs republican al formațiilor artistice de amatori. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

VINERI 16 AUGUST 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Știți să desenați, copii?... cu actorul Iurie Darie 19.35: Caleidoscop științific 19.55: Filmul „Cartierul viselor” 21.40: Muzică ușoară — cîntă o formație condusă de Petre Munteanu. Soliști: Dorina Drăghici, Svetlana Petrescu, Norocel Dimitriu, Mihai Kingsburg. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

SÎMBĂȚĂ 17 AUGUST 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Emisiune de circ pentru copii 19.45: În fața hărții 20.00: Filmul „Frumuseți subterane” 20.30: Muzică distractivă 21.15: Actualitatea cinematografică. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

În paginile 21-23:
Programul de radio

ieri și azi în VALEA JIULUI

Cu aproape un secol în urmă, un grup de capitaliști întreprinzători deschideau în împrejurimile Petroșanilor primele exploatare carbonifere. Valea Jiului — cunoscută pînă atunci doar pentru frumusețile ei naturale — a fost în scurtă vreme împinzită de lucrători recrutați în grabă. Înarmați cu sape și tîrnăcoape, purtînd legate de spate coșuri de nuiele și luminîndu-și calea cu lămpașe sau ștearturi cu seu — sute de mineri au început să croiască în inima munților primele puțuri și galerii subterane.

După milioane de ani, coloșii vegetali ai terțiarului, îngropați în depresiunea Văii Jiului, ajungeau, prin truda băieșilor, să vadă din nou lumina zilei. Și aici, la suprafață, în lumina strălucitoare a soarelui, trupurile lor pietrificate (adevărate depozite de carbon, sulf și energie solară) își dovediră pe loc rentabilitatea: primii capitaliști ai Văii Jiului

au cunoscut încă de la început o înfloritoare prosperitate.

În adîncurile pămîntului, în luptă cu bulgării de soare negru, prima generație de mineri ai Văii Jiului cunoștea, la rîndul ei, în aceleași zile, noaptea veșnică, silicoza, reumatismul cronic și teribilele explozii ale gazului grizu. În fiecare an zeci și chiar sute de mineri cădeau victime în nenumăratele accidente de mină. Și asta într-o vreme cînd întreg bazinul carbonifer al Petroșanilor nu găzduia mai mult de 2.000 de lucrători.

De fapt, vremurile acelea nu sînt chiar atît de îndepărtate. Dar cei care ne mai pot povesti cîte ceva despre fosta vale a plîngerii sînt extrem de puțini.

Marea majoritate a celor care astăzi ar fi trebuit să devină bunicii sau străbunicii actualei generații de tineri mineri s-a stins în floarea vîrstei, în urmă cu decenii, cu plămîni ciuruți de ftizie și silicoză. Statisticile

medicale întocmite în Valea Jiului după instaurarea puterii populare au demonstrat o realitate înspăimîntătoare: cea mai mare parte a muncitorilor fostelor întreprinderi capitaliste s-au dovedit bolnavi de boli profesionale, schilodiți de accidente sau vlăgiți de muncă istovitoare.

Iată de ce și în Valea Jiului munca a fost, practic vorbind, reluată de la început. De fapt noua istorie a acestor locuri se aseamănă și din acest punct de vedere cu cea a majorității centrelor industriale din țara noastră. La chemarea partidului și guvernului mii de flăcăi robuști și inimoși s-au îndreptat, începînd cu anul 1946, spre localitățile miniere ale bazinului Văii Jiului. Pe noua linie ferată din defileul Jiului au sosit oltenii, moșii și maramureșenii, băcăoanii, nemțenii și sucevenii. Ei s-au alăturat muncitorilor localnici, căliți în aspre lupte de clasă, păstrători ai unor puternice tradiții revoluționare, învățînd din pri-

ceperea și iscusința acestora. Noii și vechii locuitori ai Văii Jiului au format împreună un puternic colectiv muncitoresc. De la Uricani la Lonea nu vei întîlni o singură brigadă în componența căreia să nu intre tineri originari din cele mai diferite raioane ale țării. Vasile Ungureanu, minerul fruntaș din Aninoasa, e maramureșean get-beget, dar ortacii săi sînt fie olteni, fie moldoveni. Augustin Demeter a obținut la Dîlja recordul de înaintare în steril cu o brigadă formată din transilvăneni, olteni și moldoveni, iar comunistul Aurel Cristea a calificat pînă în prezent peste o sută de tineri, sosiți la Aninoasa din cele mai îndepărtate locuri ale republicii.

Sub îndrumarea înțeleaptă a partidului, sporirea efectivului de muncitori ai Văii Jiului cu cadre proaspete s-a efectuat paralel cu reorganizarea, reutilarea

Liviu MAIOR

(Continuare în pag. 6)

și modernizarea tuturor exploa-
tărilor carbonifere. În locul tîrnă-
copului, sacului de nuiele și al
opațului au apărut pe rînd per-
foratorul mecanic, benzile trans-
portoare și, în bună măsură,
luminarea galeriilor și abatajelor
cu lămpi electrice de siguranță.
Apoi, în anii următori, investiții
mereu crescînde au pus la dispo-
ziția muncitorilor, tehnicienilor
și inginerilor mijloace și mai
moderne de lucru: haveze meca-
nice, crațere blindate, locomot-
ive diesel pentru galeriile prin-
cipale, locomotive electrice cu
acumulatori pe căile secundare,
mașini electrice de încărcat, stîlpi
metalici pentru armarea abata-
jelor etc. Un exemplu: numai
producția extrasă cu susținere me-
talică a înregistrat în 1962 o
creștere de aproape 3 ori în com-
parație cu 1960.

Producția de cărbuni din Valea
Jiului a fost simțitor mărită prin
redeschiderea minelor Vulcan,
Lonea I și Lonea II — închise

în trecut de capitaliști — iar în
viitorul apropiat capacitatea de
producție a combinatului va fi
mai departe sporită prin redeschiderea minei Dîlja. În același
timp, creșterea producției și
productivității muncii a făcut
posibilă construirea termocen-
tralei de la Paroșeni și înălța-
rea modernei preparații de la
Coroești. Și, evident, acolo
unde meșteșugul mineritului se
bucură de tradiții familiale, tai-
nele lui au fost desluite mai
repede. Cunoscutul fruntaș Dio-
nisie Barta a învățat în bună
parte iscusința meseriei de la
Barta-tatăl (despre meritele că-
ruia presa a vorbit pe larg cu
ani în urmă) și care la rîndu-i
a dobîndit-o de la Barta-bunicul,
unul dintre primii pionieri ai
Văii Jiului.

Dar cei mai mulți dintre cei
sosiți în Valea Jiului n-au văzut
niciodată un abataj sau un ciocan
de abataj. Au învățat meseria mai
anevoie, dar pînă la urmă tot
au învățat-o. Mai mult decît atît:

împreună cu minerii din partea
locului ei au așezat treptat mește-
șugul mineritului pe dimensiuni
proaspete, creîndu-i un nou re-
nume și o nouă tradiție.

Un exemplu: acum patru ani,
un grup de 29 de tineri, sosiți
la fel din toate regiunile patriei,
a hotărît, încă de pe băncile
școlii de calificare, să înființeze
la Aninoasa o „brigadă-școală”
condusă de comunistul Vasile
Ungureanu. Băieții aceștia, lip-
siți în 1959 de orice tradiție sau
experiență în meseria de miner,
au hotărît cu toate acestea ca
valorificînd cunoștințele dobîn-
dite pe băncile școlii și folosind
utilaje de înaltă tehnicitate să
atace straturile carbonifere în-
trebuînd noi metode de lucru:
crațere blindate, stîlpi telesco-
pici tubulari etc. Rezultatul: în
mai puțin de un an brigada a
ajuns apreciată pe întreaga ex-
ploatare a Văii Jiului.

Astăzi, din cei 29 de ortaci
Vasile Ungureanu nu mai are în
noul său colectiv decît doi sau
trei. Ceilalți au devenit pe rînd
șefi de brigadă, șefi de echipă,
maiștri sau minerii cu „tradiție”,
chemați să sprijine activitatea
celorlalte sectoare miniere din
Aninoasa.

Tineretul domină astăzi în-
tr-un număr covârșitor în toate
exploatarea miniere. Nu e de
mirare deci că Vasile Fejer, de
pildă, trece la Lupeni drept unul
dintre bătrînii minerii ai locali-
tății.

— Mă simt tînăr și în putere
ca în urmă cu treizeci de ani —
spune tovarășul Fejer. Statul m-a
ajutat să-mi fac o căsuță confor-
tabilă și acum, la 50 de ani,
acordîndu-mi o pensie de 1.200
lei, mă obligă să mă odihnesc și
să mă distrez. Am început, cu
alți pensionari de vîrsta mea, să
practic pescuitul sportiv și să
mă distrez făcînd acasă pe gră-
dinarul. Dar deocamdată nu-mi
găsesc locul. Așa e la început:
te simți rău de prea mult bine.

Tot „vîrstnici” sînt socotiți
și muncitorii care se bucură în
Valea Jiului de o experiență de
10-15 ani. Printre aceștia se
numără, de pildă, cunoscutul
maistru de la Vulcan, Traian
Gherman. Cu toate că personal
a contribuit la cea mai „tine-
rească” performanță înfăptuită
vreodată de un colectiv minier
al țării noastre. Este vorba de
succesul obținut de cîrind la Vul-
can de brigada complexă „6 Au-
gust”. În decurs de o lună de zile,
un colectiv format din 28 de
minerii, ajutoari de minerii și va-
gonetari au „pășit” pur și simplu
prin roca de siliciu, înregistrînd

cea mai rapidă înaintare cunos-
cută în istoria Văii Jiului: 341 de
metri liniari.

E adevărat, membrii brigăzii
au dobîndit o asemenea perfor-
manță înarmați cu 12 perfora-
toare pneumatice tip CP-19, sprin-
jiniți de o mașină electrică de
încărcat, de o locomotivă de mină
cu acumulatori și lucrînd în gale-
rii armate cu stîlpi metalici
speciali.

Adevărul e că pretutindeni în
Valea Jiului victoriile munci-
torilor, tehnicienilor sînt astăzi
strîns legate de introducerea celor
mai noi utilaje miniere. La Lu-
peni, de pildă, succesele înregist-
trate au depins într-o măsură
hotărîtoare de modernul plug me-
canic introdus în exploatare,
după cum la Dîlja viteza record
de 51 de metri pe lună atinsă de
brigada comunistului Dionisie
Barta n-ar fi fost posibilă fără
utilizarea în săparea și beto-
narea puțului a cofrajului mobil
și a podului de lucru.

Metodele noi de muncă și intro-
ducerea tehnicii moderne (statul
alocă în această privință multe
zeci de milioane de lei anual)
au dat posibilitate combinatului
carbonifer din Valea Jiului să-și
mărească an de an producția,
ajungîndu-se totodată la o redu-
cere simțitoare a efortului fizic
depus în galeriile și abatajele
exploatărilor miniere. E adevă-
rat: meseria aceasta reclamă și
astăzi brațe puternice, curaj și
un organism robust. În schimb,
vechea disproporție dintre breasla
minerilor și restul muncitorilor
industriali a fost definitiv lichidată.
Noile condiții de viață
(cîștigul mediu al minerilor a
crescut de peste două ori în ulti-
mii 10 ani); noua securitate a
muncii (introducerea în toate
exploatărea a perforajului umed,
captarea prafului silicogen prin
aparate speciale, înlăturarea a-
proape completă a accidentelor);
recîștigarea soarelui pierdut prin
concedii petrecute pe plajele lito-
ralului și viața de fiecare zi
„mutată” în locuințe conforta-
bile (7.153 apartamente constru-
ite între 1950-1963) toate ac-
cestea și multe altele au făcut
ca meseria mineritului să devină
la fel de prețuită și de îndrăgită
ca oricare alta.

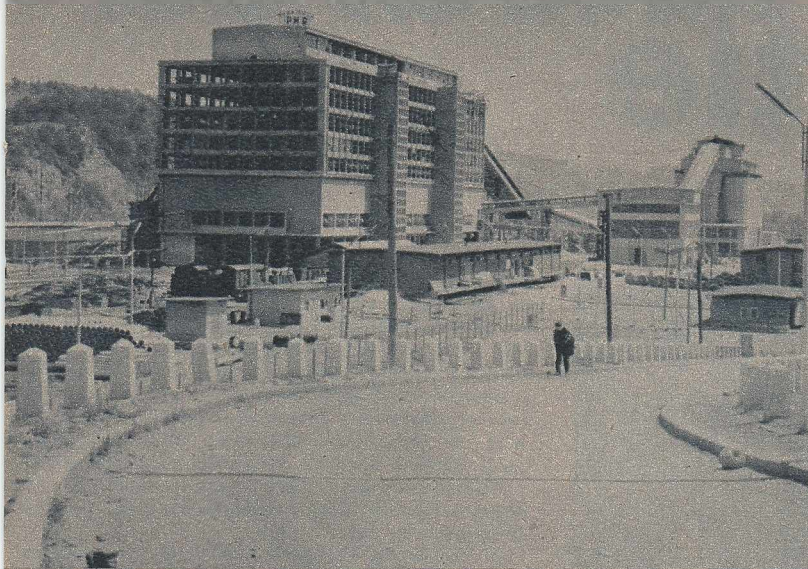
Cu 34 de ani în urmă stăpînirea
Romîniei, înfricoșată de amploa-
rea mișcării muncitorești, a or-
donat batalioanelor de jandarmi
să tragă în greviștii Lupenilor.
Evenimentele acestea — refăcute
pe peliculă de către cineasții ro-
mîni în cunoscutul film „Lupeni
29” — ne-au redat imagini grăi-
toare și emoționante din lupta
dîrză a minerilor greviști con-

**Aurel Cristea, cunoscutul șef de brigadă de la
exploatarea minieră Aninoasa. Pentru meritele
sale oamenii muncii din Valea Jiului l-au ales
deputat în Marea Adunare Națională.**

Creșterea producției și productivității muncii, precum și darea în exploatare a unor noi mine au impus, printre altele, și construcția modernă a preparării de la Coroești.

Minerii Lupenilor au sărbătorit pensionarea ortacului lor Vasile Fejer (mijloc) într-un cadru festiv. Lampa cu carbide, pe care tovarășul Fejer a purtat-o ani în șir în subteranele minelor (azi nichelată și montată pe un postament) i-a fost redată de către tovarășii săi ca o dovadă de prietenie și omagiu.

Aspectul edilitar al localităților în bazinul carbonifer al Văii Jiuului este astăzi de nerecunoscut. În locul cocloabelor insalubre, locuri moderne, cu apartamente luminoase și confortabile.

dusă de către Partidul Comunist din România. Mulți din cei care au scăpat atunci de gloanțele jandarmilor s-au prăpădit în anii următori, răpuși de accidente și boli profesionale. Situația îngrozitoare a foștilor mineri reprezintă unul dintre cele mai sângeroase capitole din istoria muncitorimii romine.

Peste două decenii, să zicem, cei pomeniți în aceste rânduri vor avea cu cîte 20 de ani mai mult. Dar cum nimeni nu dorește să îmbătrînească, actualii „tineri” pensionari nu se supără de loc atunci cînd sînt numiți bătrîni (tocmai fiindcă nu se simt), iar tinerii nu se arată ofensați cînd sînt făcuți „puști” (tocmai fiindcă nu se consideră). De fapt disputa aceasta amicală are mai puțină importanță. Transformările revoluționare petrecute sub ochii noștri în fosta vale a plîngerii constituie rodul comun al tuturor generațiilor de mineri conduse de politica înțeleaptă a partidului nostru.

Liviu MAIOR
Fotografii de Traian PROSAN

Niculae STOIAN:

„FIȘĂ PERSONALĂ”

Autorul plachetel „Fișă personală” e un poet entuziast; el își strigă cu voce tare convingerile, cum proceda Maiakovski, artistul-cetățean, liricul revoluționar în care N. Stoian vede un însuflețitor model. Maniera aceasta deschisă de exprimare a simțimentelor personale are în ea ceva bărbătesc și totodată delicat; sub acest raport, poezia ce dă titlul volumului tinde să definească temperamentul tinărului autor și să fixeze, într-un fel, înțelesul grav pe care el îl conferă actului creator: „Eu sînt poetul lucrurilor categorice/ Ca munții-n cerul clar de după ploaie/ Poet al zilelor care devin istorice/ Chiar de la prima ceasului bătaie/ ...Entuziasmul-vesnic, postura mea firească/ Fertilizînd pămîntul izbinzii tuturor/ La mine, bucuriilor, li-i dat să crească/ Vertiginos, ca arborilor, la Ecuator”.

O asemenea dispoziție plină de vitalitate, în care se reflectă sentimentul participării depline la biruințele epocii noastre ca și cel al încrederii în viitor, caracterizează multe din versurile volumului „Fișă personală”. Astfel, Stoian găsește accente noi în funcție de evenimentul cîntat. Cînd, bunăoară, salută încheierea colectivizării, satisfacția se traduce într-o metaforă ce comunică plastic nu numai sensul material ci și cel moral, sufletec, al evenimentului: „Abia

acum e-o pline nemăsurat de mare/ Pămîntul țării, tot-un singur lan/ Și fără-acele cute-ale haturilor pare/ O frunte descrescîță de țaran”. („În fața plinii”.)

Oarecum asemănător procedează și în cazul portretului pe care îl face Eroului muncii socialiste Ștefan Tripsa. Lauda muncii dăruite societății, mersului înainte spre socialism însuflețește poemul „Cea mai frumoasă clipă”. În „Fișă personală” am întîlnit și alte poezii realizate, scrise cu o delicată vibrație („Floare de toamnă”) sau mai în spiritul liricii agitatorice ce este atât de apropiat („Lozinci”, „Ploaie de mai”, „Jarba izlazului”).

Sînt și cazuri cînd patosul tinărului poet n-are suficiență acoperire lirică, adică se consumă în gol; sau, exagerînd pe linia exclamației și a declarației, alunecă în retorism. Ne găsim astfel în fața unor versuri prozaice, dacă nu chiar stîngaci construite. „Atunci de ce n-ar fi de înțeles/ Invidia care pe cer îl roade/ și trăsnetele ce atît de des/ Agită sculpițoarele lor spade?” („Invidie”.)

Niculae Stoian dispune de mijloace pentru a depăși nivelul meritoriu atins în prezent cu acest al doilea volum, pentru că din „Fișă personală” nu lipsesc semnele evidente ale unei dezvoltări ascendente.

H. ZALIS

povestea vorbei

MUZICĂ ȘI ANATOMIE

Atunci cînd constatăm că un cuvînt are mai multe înțelesuri, ne putem întreba care este cel mai vechi, din care derivă toate celelalte.

Un astfel de cuvînt este *coardă*, pe care îl cunoaștem cu toții, dar care desemnează obiecte foarte diferite. Funia folosită de alpinisti sau sfoara peste care sar copiii, strunele instrumentelor muzicale, ramurile unui butuc de viță de vie — toate acestea se numesc la fel; și să nu uităm că mai există și coardele vocale, și coarda din geometrie (segmentul de dreaptă care unește două puncte ale unei curbe). Înțelegerea este așadar: care au fost primele lucruri cărora li s-a aplicat denumirea de *coardă*? La drept vorbind... nici unul din cele înșirate mai sus; dintre ele prioritatea o au însă strunele. Puțină istorie a muzicii, dar mai ales puțină istorie a cuvîntului *coardă*, și totul se va lămurii.

Punctul de plecare îl constituie cuvîntul grecesc vechi *khordă*, care înseamnă „în-testin, mat”. Din pricină că materialul din care se confecționau strunele instrumentelor muzicale ale grecilor (de plidă, lira, chitara etc.)

erau tocmai intestinale de animale, denumirea lor *khordă* a căpătat și sensul de „coardă a unui instrument muzical”. Denumirea există și astăzi, dar nu ne interesează dacă strunele sînt făcute din intestine sau din metal.

Romanii au cunoscut bine și au apreciat foarte mult cultura greacă. O dată cu cunoașterea instrumentelor muzicale grecești au aflat și numele lor și al părților componente. Pătrunderea lui *khordă* în limba latină a fost urmată de unele modificări, care au adaptat cuvîntul străin, dîndu-i forma *chorda*. Prin împrumuturi succesive termenul latin s-a răspîndit în toată lumea și astăzi îl putem considera un cuvînt internațional.

Celelalte înțelesuri ale lui *coardă* se datoresc asemănării dintre strune și diferite alte obiecte în formă de fir, mai gros sau mai subțire. În ce privește coardele vocale — care totuși nu seamănă de loc cu niște fire — denumirea se justifică mai degrabă prin funcționarea și rolul lor, asemănătoare cu acelea ale unor coarde muzicale.

Sorin STATI

Sîmbăta: următoarea ediție

Săptămînal, colegiul de redacție se întrunește pentru a discuta proxima ediție a gazetei.

Urcat pe electrocarul care străbate secția, tînărul flutură un teanc de ziare. Zeci de mîini se ridică solicitatoare spre cel care împarte filele încă mirosind puternic a cerneală, semn că abia de cîteva ceasuri au ieșit de sub teascurile imprimăriei.

— Despre noi serie?

— Scrie! — anunță prompt tînărul.

Secția, la un moment dat, e plină de ziare. Oamenii citesc, comentează. Ici-colo cite unul e bosumflat; pe semne că a fost criticat... sau a apărut la „televăzut“, unde i s-a spus franc, în față ca:

Chiar în Cosmos de pleca,
Spun păreri-mi umile,
Un răspuns tot aducea,
Dar rapid, nu în opt zile!

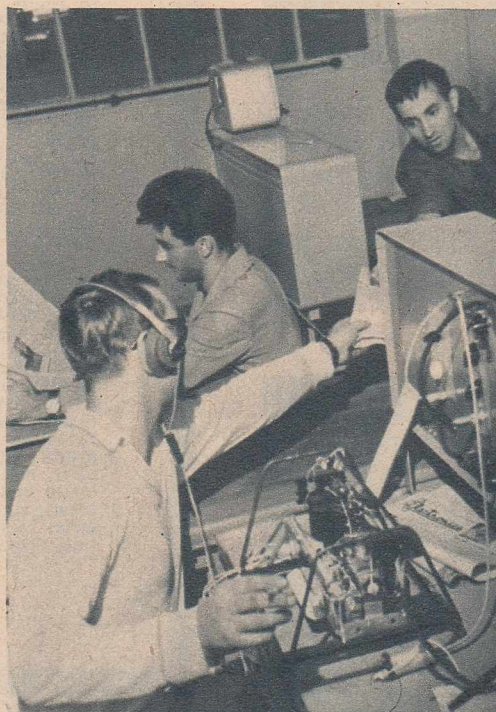
sau:

E maestru-n șah; e-adevărat;
Dar vezi, ei nu au sesizat
Atunci cînd el a absentat
Că face chiar și planul... mat!

Paauza de prînz se sfîrșește. Fețele cititorilor au o mină serioasă sau veselă, după cum e cazul. Dar discuțiile continuă și a doua zi, și a treia zi. Se iau măsuri, se pun în aplicare sugestiile. Și toată lumea așteaptă cu interes sîmbăta viitoare. Sîmbăta e ziua de apariție a săptămînalului „Electronica“, organ al comitetului de partid și al comitetului sindicatului de la întreprinderea cu același nume — cel mai tînăr ziar de uzină din Capitală.

Fiecare număr al ziarului e un colocviu despre problemele mai importante ale fabricii. În cele patru pagini își dau întîlnire oameni de profesiune și cu răspunderi diferite.

Maistrul principal Victor Luca e corespondent operativ dar în același timp și pamfletar.

A sosit ultimul număr al ziarului.

Probă: „Ștampila 62“. Dar să ascultăm pe scurt povestea... Autorul s-a hotărît să-și cumpere un aparat de radio „Turist“. Iată-l la magazin. „Vă rog să-mi faceți bonul... Nu-i nevoie de probe... Sînt de la «Electronica» și știu ce aparate producem...“ Abia ieșit din magazin, deschide aparatul dar... „Cînd mergeam eu, se oprea el, cînd mă opream eu, mergea el...“ Acasă, spre stupoarea soției, demontează aparatul. „Placa IF atrîna de cîteva firîșoare subțiri de sîrmă izolată, dintre care unul era dezlipit“. Și autorul conchide, spre surprinderea cititorului: „Nu mi-am cumpărat un astfel de aparat... Vă asigur că toate acestea s-ar fi putut întîmpla, dacă «Turistul» de care vorbeam n-ar fi fost depistat de către grupa C.T.C.“. Cu fantezie și umor Victor Luca dezbate probleme serioase. Pana lui e muiată în cerneală acidă. Dacă unii se supără, nu-i nimic. Principalul este să-și dea seama că au greșit...

Artileria grea a ziarului o formează însă inginerii uzinei. În puține publicații similare vei găsi atîția ingineri care să dezbată probleme la ordinea zilei. Iau la întîmplare un nume: ing. Th. Bădăranu. Iată cîteva din articolele scrise, care ridică tot atîtea probleme: „Microminiaturizarea“, „Faceți cunoștință cu Delta“, „Protecția galvanică“ etc. Redactate într-un limbaj tehnic accesibil, cu nenumărate comparații plastice care facilitează înțelegerea, unele dintre aceste articole au folosit ca material suplimentar la cursurile de ridicare a calificării.

★

Despre eficacitatea articolelor ne vorbește următoarea întîmplare. Patru dintre corespondenții voluntari ai ziarului (muncitoarea Oprea Elena, controlorul de calitate Gh. Toma, maistrul C. Zotter și C. Alexandrescu) au făcut un raid-anchetă despre... spiritul gospodăresc. Reporterii au colindat uzina, au

fotografiat, au stat de vorbă cu oamenii dar, cu sau fără voie, au omis să numească vinovatul. Și, minune! El s-a prezentat singur, în persoana șefului serviciului administrativ, care a protestat: „Ce-i de vină serviciul administrativ dacă secțiile... etc., etc...“ Dar în fața argumentelor fotografice justificările n-au nici un sens. Cine răspunde de amenajările gospodărești dacă nu serviciul administrativ?

Tonul combativ, seriozitatea articolelor au creat astfel un mare prestigiu ziarului printre salariații uzinei.

Multe din problemele esențiale ale secțiilor se transformă în paginile gazetei în debateri vii și creatoare, ajutînd în acest fel organele de conducere ale uzinei la rezolvarea lor operativă. Cînd în cadrul comitetului de partid comunistii au semnalat carențele calității la unele produse, ziarul a inițiat neîntîrziat o rubrică permanentă: „Și tu răspunzi de calitate!“ în cadrul căreia au luat poziție muncitori, tehnicieni și ingineri. Soluțiile propuse au fost de un real folos. În ultimele numere gazeta a inițiat o nouă campanie pe o temă economică importantă care vizează lansarea produselor: „Evidența — o problemă a fiecăruia dintre noi“. Problema va forma de altfel peste puțin timp obiectul unei analize a comunistilor din uzină, iar articolele care apar săptămîna de săptămîna vor constitui prețioase materiale pentru discutarea aprofundată a carențelor.

★

Miile de exemplare ale ziarului poposec în fiecare sîmbătă în mîinile muncitorilor de la uzinele „Electronica“. Ei consideră gazeta lor o armă de luptă pentru promovarea noului, pentru combaterea a tot ce este vechi și perimat și de aceea mulți participă la pregătirea fiecărui număr! Ei întruhidează astfel legătura imediată și directă dintre masa de cititori și gazetă.

C. BOZBICI

Fotografii de S. STEINER

O muncă de răspundere: stabilirea machetei numărului.

Cafeaua cea de toate zilele

**MIC ISTORIC —
MARI
AFACERI**

DOCUMENTAR

Producția de cafea verde (în tone) a principalelor țări producătoare:

	1961-1962	1962-1963 (estimativ)
Brazilia	1 680 000	1 200 000
Columbia	408 000	408 540
Coasta de Fildes	98 000	165 000
Angola	165 000	183 000
Uganda	113 280	128 220
Mexic	96 000	102 000
Guate- mala	102 000	90 000
Costa Rica	61 500	67 500

După ce au luat Bogdan Vodă domnia, au și trimis pre Tăutul Logofătul sol la Turci", povestește cronicarul. Și continuă: „Cînd au închinat țara la Turci, așa vorbesc oamenii, că l-au pus viziriul de au ședzut înaintea viziriului... Și dîndu-i cafea, nu știa cum o va bea și au început a închina... Și închinînd, au sorbit felegeacul ca altă băutură”.

Din pățania logofătului Tăut, istorisită de Neculce în ale sale „O samă de cuvinte”, se vede că la începutul veacului al XVI-lea aromata licoare neagră era destul de puțin cunoscută. Nici măcar un înalt demnitar trimis în misiune la Poartă nu o cunoștea și a sorbit băutura fierbinte dînd-o dușcă...

Cafeaua era în acele vremuri abia la începuturile răspîndirii ei. Legenda spune că, prin veacul al XV-lea, un păstor din regiunea Kaffa (Etiopia) a povestit citorva călugări despre o descoperire a

sa. Era vorba de niște tufe ciudate. Mîncînd frunzele lor, caprele parcă deveneau mai vioale, nu mai dormeau noaptea. Călugării au cercetat această tufă. I-au fiert frunzele și boabele mărunte și au putut să-și petreacă mai ușor nopțile de veghe. Ei au fost primii consumatori de cafea...

Din Etiopia cafeaua a ajuns în Peninsula Arabică, în Yemenul de astăzi, iar de acolo în Turcia. După bătălia de la Viena, micile boabe cafenii au căpătat amatori și în saloanele Europei apusene.

Cafeaua și-a continuat călătoria: a traversat Atlanticul și a cucerit vaste plantații ale continentului latino-american.

Afirmarea cafelei a fost deplină. An de an, numărul celor care au ajuns să savureze băutura a crescut continuu. În zilele noastre pe glob se consumă peste 2.400.000 tone cafea pe an. Secretul răspîndirii ei? Conținînd

de la 0,75% pînă la 2,5% cafeină, cafeaua exercită o influență favorabilă asupra sistemului nervos central și cardiac. În timpul prăjirii, o parte din cafeină se descompune și dezvoltă binecunoscuta aromă, denumită și cafeonă sau cafeol. Cît despre gustul cafelei, el este, cum bine știți, cît se poate de plăcut... Sintetizînd parcă toate aceste virtuți, Talleyrand a spus despre cafea că este o băutură fierbinte ca iadul, neagră ca păcatul, tare ca un elixir și dulce ca dragostea...

Dar mai există și o altă față a cafelei — aspectul ei social-politic. În ziarele din Occident, la rubricile financiare, cafeaua este prezentă zilnic. „Coffee”, „Caffe” figurează alături de petrol, aur, cupru, grîu, bumbac, iar „Wall Street Journal” din New York, „Financial Times” din Lon-

U. VĂLUREANU

(Continuare în pag. 10-11)

RECLAMĂ...

Un muncitor de pe o plantație de cafea, așa cum apare pe o reclamă din revista „look”...

...ȘI REALITATE

Cum se muncește în realitate pentru înălțarea haldelor de cafea.

dra, „Die Welt“ din Hamburg, ca și alte publicații înregistrează cu conștiințiozitate cotările diferitelor sorturi de cafea, analizează tendințele bursei, fac pronosticuri. Pentru anumite cercuri cafeaua e o marfă aducătoare de uriașe profituri. Dar pentru mase largi, de zeci de milioane de oameni, pentru cei ce produc cafeaua, mai ales din America Latină, aurul cafeni nu mai constituie o sursă de bucurii.

Iată de pildă impresiile unui ziarist străin care a făcut o călătorie în Columbia, prin satele unde trăiesc țărani culegători de cafea: „Trecem pe lângă căsuțe cenușii, sărăcăcioase, fără ferestre, unde oamenii dorm pe jos, unde copiii se tirăsc printre porci negri, slăbănogi. Mizerie în mijlocul bogăției de culori de la tropice.

Iar alături de drum se întind, kilometri după kilometri, plantații verzi de cafea. Toate acestea constituie proprietatea «aciendado»-ului — moșierului din localitate. Țărani sleiți, pe fondul unei latifundii nemărginite. Un pumn de mari moșieri și 1.300.000 de țărani fără pământ, condamnați la o existență de cruntă mizerie”.

★

Istoria a cunoscut nu numai goana după aur, după petrol sau cauciuc. A existat și o goană după cafea. În cartea sa „Geografia foamei”, cunoscutul economist brazilian Josue de Castro povestește cum de pe întinse regiuni

din Brazilia au fost izgonite orice alte culturi, au fost incendiate păduri pentru a face loc arborilor de cafea.

La începutul celui de-al patrulea deceniu cafeaua trecuse printr-o mare criză de supraproducție: pentru a se menține prețurile au fost doborâte păduri întregi de arbori de cafea din America Latină și au fost folosiți drept combustibil zeci de milioane de saci cu boabe cafenii. Între anii 1931 și 1943, în Brazilia au fost distruse 4,68 milioane tone de cafea. Pe plantațiile de cafea flămânzeau milioane și milioane de campesinos...

După cel de-al doilea război mondial, când tunurile au amuțit, oamenii și-au amintit și de băutura aromată. Dar producția redusă nu mai satisfăcea nici pe departe cererile. În unele țări europene cafeaua era mai rară chiar decât untul. Când vapoarele sosite la Bremen descărcau cafeaua braziliană, sacii cu boabe cafenii erau căutați de parcă ar fi conținut diamante.

Crescând cererea, au crescut, firește, și prețurile, au început o nouă și, până în prezent, ultimă „goană după cafea”. Ziarele au scris din nou despre incendierile de păduri menite să facă loc plantațiilor de cafea.

Numeroase țări din America Latină au economia profilată pe producția de cafea. Din totalul exportului Columbiei, Guatemalei, Costa Ricăi cafeaua reprezintă aproximativ 80 la sută. Exportul brazilian cuprinde peste

60% cafea. Alături de producătorii tradiționali, pe piața cafelei au apărut și concurenți noi: Kenya, Republica Malgășă, Togo, Uganda și alte țări africane, în care stăpîneau rînduile coloniale și unde monopolurile au creat plantații de cafea de soiuri ieftine. Pînă în 1954 cafeaua a ajuns să coste de 12 ori mai mult decît înainte de război! Iată cîteva cifre semnificative: în aprilie 1954, la New York, exportatorii vindeau cafeaua cu 2.057 dolari tona, în timp ce cu un an în urmă prețul mediu era de 1.263 dolari tona. „General Foods Corporation”, „Great Atlantic and Pacific Company” și alte mari societăți din S.U.A., care achiziționau aproape 70% din întreaga producție de cafea a Americii Latine, făceau afaceri excelente.

★

Dar în aprilie 1954 epoca de aur a cafelei a luat sfîrșit. În timp ce producția de boabe cafenii creștea mereu, cererea rămînea în urmă. Cafeaua costa prea mult pentru ca să se mai poată mări, în același ritm, numărul consumatorilor. (În unele țări europene ea îi costă și astăzi pe consumatori de trei ori mai mult decît înainte de război.) Țările producătoare rămîneau cu mari stocuri nevîndute. În aceste împrejurări, societățile importatoare din S.U.A. și din alte țări au dezlănțuit „războiul cafelei”, pentru a reduce masiv prețul de achiziție.

Prețurile de achiziție au început să scadă masiv și această

scădere a continuat an de an. La New York, prețul de import al cafeaua braziliană de soi standard Santos s-a redus între 1954 și 1961 de la 78,7 la 36 cenți livra, adică cu mai mult de 100% sută! Prețul cafelei columbiei Manizales a scăzut în aceeași perioadă de la 80 la 43,6 cenți livra iar al cafelei angoleze Ambriz de la 63 la 19,9 cenți livra...

Pentru țările specializate producția de cafea rezultate acestor scăderi au fost dezastruoase. Cu toate că volumul exportului a crescut cu 13 la sută între 1950 și 1961, venitul realizat

a micșorat cu 34 la sută. În Columbia, după cum scria ziarul "New York Times", veniturile obținute din vânzarea cafelei s-au jumătățit. Ministerul columbian al muncii a declarat de urind la Bogota că „în ultimii inci ani Columbia a pierdut 100 milioane dolari din cauza prețurilor extrem de reduse la cafea, pe care le-au stabilit întreprinderile americane pentru prelucrarea cafelei”. Iar fostul președinte al Braziliei, Kubitschek, a declarat într-un interviu acordat la sfârșitul anului trecut ziarului "Journal do Brasil" că în perioada 1954-1962 Brazilia a pierdut 100 milioane dolari din cauza reducerii prețurilor la cafea...

Dar cine e beneficiarul acestor modificări de prețuri? Societățile importatoare din S.U.A., R.F.G. și alte țări care reexportă cafeaua, șiarii comercianți intermediari între cei ce culeg boabele de cafea și cei ce sorb, din ceșcuțele delicate, băutura neagră și fierbinte.

★

După ce a început criza cafelei, țările producătoare au încercat să ia unele măsuri de apărare. În ianuarie 1958 a fost creată organizația internațională a cafelei. În septembrie 1959 a fost semnat Acordul internațional al cafelei, la care au aderat inițial 5 țări ale continentului american și ulterior Franța (reprezentând și unele teritorii care mai erau în acea vreme colonii), Marea Britanie și alte state. A luat naștere Organizația africană și malaeză a cafelei (O.A.M.C.A.F.), la care participă 8 țări africane din zona francului francez (Coasta de Mădă, Camerun, Republica Malaeză, Republica Africa Centrală, Dahomey, Togo, Congo — și Gabon), iar aceste state împreună cu alte zece producătoare au constituit Organizația interafricană a cafelei (I.C.O.). În același timp s-au făcut încercări de industrializare a cafelei prin mărirea sec-

...a culesul cafelei...

toarelor de nescafé, prin lărgirea sortimentelor de ulei din cafea. A continuat, de asemenea, arderea unor cantități importante din surplusuri și folosirea cenușei ca îngrășământ.

Cel mai important dintre organismele create este Acordul internațional al cafelei. Conform acordului, pentru a se opri scăderile de prețuri și a se reglementa într-o oarecare măsură producția și desfacerea cafelei, țările producătoare urmau să retragă de bunăvoie de pe piață o parte a recoltei. Brazilia s-a angajat să retragă 40% din noua recoltă de cafea, Columbia și-a retras 15%, celelalte țări, între 5 și 10%. Dar această înțelegere convenea doar marilor monopoluri. În timp ce pentru țările producătoare erau prevăzute datorii maxime și drepturi minime, pentru marile puteri capitaliste importatoare și reexportatoare nu erau prevăzute nici un fel de obligații.

Acordul, valabil un an, a fost de fiecare dată prelungit cu câte un an de zile, fără să aibă însă efectele așteptate. Prețul de achiziționare a continuat să scadă și țările membre ale acordului nu au reușit să vândă nici măcar cotele pentru care primiseră asentimentul. Este semnificativ exemplul Braziliei care, în 1962, a vândut mai puțin cu 1.100.000 saci de cafea (a câte 60 kg) decât cantitatea plasată cu un an înainte, reducându-se totodată și prețul de vânzare comparativ cu anul anterior. Iar situația continuă să se înrăutățească. La 31 mai 1963 în porturile braziliene era disponibilă și nu-și găsea cumpărător imensa cantitate de 5.905.949 saci de cafea. La fel de grea este și situația Columbiei. Tabelele statistice publicate de buletinul zilnic „Reuter” arată că în perioada ianuarie-mai 1963 exportul columbian de cafea a scăzut cu aproximativ 50.000 de saci, în comparație cu aceleași luni din anul 1962, deși numărul țărilor cu care Columbia face comerț a sporit! Explicația scăderii exportului constă în aceea că monopolurile americane, care sînt principala achizitor al cafelei columbiene, au redus achizițiile cu 105.000 de saci. Nu e lipsit de interes faptul că marile societăți importatoare de cafea din Statele Unite au reexportat în scopuri speculative în aprilie 1963 cantitatea de circa 5.000 tone de cafea.

Anul 1963 nu promite să fie mai bun pentru exportatorii de cafea. Din recoltele anilor trecuți au rămas nevândute 4,6 milioane tone. Și, cu toate că potrivit acordului producția mondială este în scădere, cererea de cafea — după cum scrie revista „Tea and Coffee” — va fi depășită anul acesta de ofertă cu 6.000.000 saci. Aceasta va agrava desigur problemele economice ale statelor a căror economie se bazează în mare măsură pe exportul cafelei.

Unele țări au început să caute și alte piețe de desfacere a ca-

felei încercînd să se elibereze din chinga societăților importatoare nord-americane. Brazilia, de pildă, oferă importatorilor străini unele bonificații importante dacă aceștia vînd exclusiv soiuri de cafea braziliană. Țările specializate în producția de cafea au cerut de asemenea crearea unor fonduri internaționale care să permită o stabilizare a prețurilor. S.U.A. s-au oferit să furnizeze sumele necesare, dar au condiționat împrumutul de efectuarea în țările Americii Latine a unor măsuri care să ușureze aplicarea programului american „Alianța pentru progres”.

La sfârșitul lunii iulie a avut loc la Londra o nouă reuniune a acordului cafelei, care a discutat prevederile unui acord nou, pe termen lung (5 ani) privind limitarea producției în viitorii ani, stabilizarea prețurilor etc.

Imixtiunea Pieței Comune în economia țărilor africane a creat dificultăți suplimentare, ce amenință să aibă consecințe nefavorabile și asupra statelor producătoare de cafea din această regiune.

La sesiunea de la Londra s-au manifestat divergențe privind sediul organizației (New York sau Londra), numirea noului director executiv etc.

★

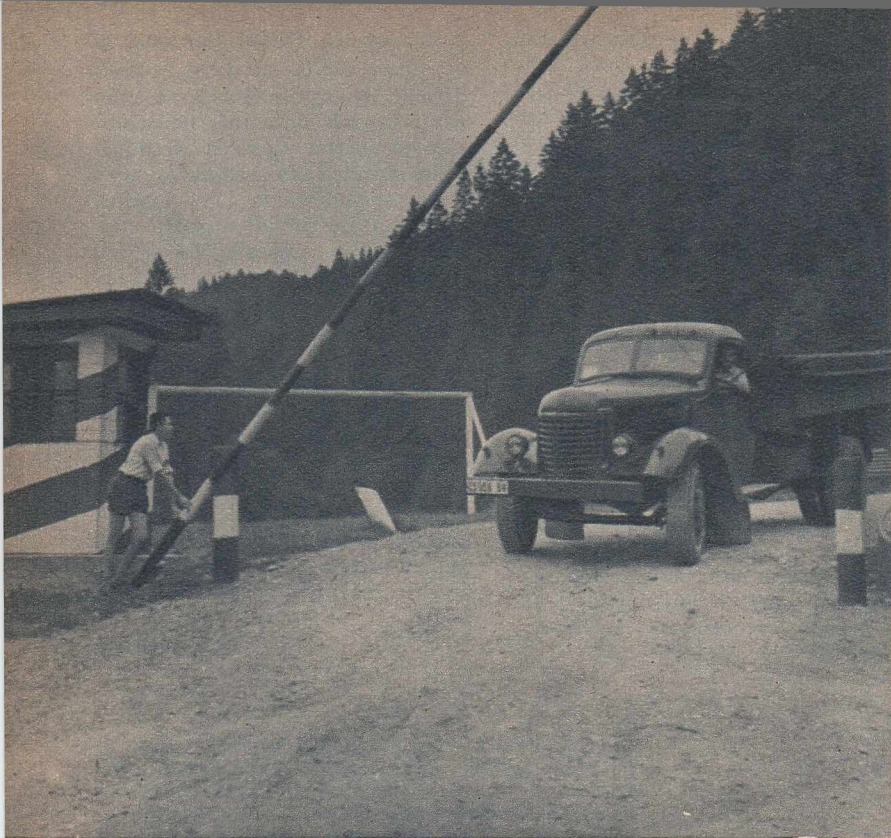
Din ceașca de cafea pe care o beți poate acum se ridică aburi străvezii și aroma plăcută vă desfată, vă îndeamnă la meditație. În zilele noastre cafeaua — dulce ca dragostea și neagră ca păcatul — ridică probleme grele pentru cîteva din țările lumii, pentru cei care cultivă boabele negre...

U. VĂLUREANU

Un „monument” care ilustrează situația grea de pe piața cafelei: pe una din străzile orașului Sao Paulo s-a înălțat o piramidă din saci cu boabe de cafea. O mică parte din cei 25-30 de milioane saci a cîte 60 kg care nu-și găsesc cumpărătorii.

1

bună diminea!

De fapt, tot reportajul s-ar fi putut reduce la publicarea fotografiilor, alăturându-le reflecția șoferului care ne-a condus:

— Când eram ca ei, trăgeam la sapă de-mi ieșea sufletul!

Dar cărui reporter îi dă mâna (și inima!) să vadă și să tacă!

★

Povestea a început în gara Brașovului. La care tren anume nu putem spune, pentru că au fost mai multe trenuri, sosite din toate direcțiile. Povestea a început în clipa în care Dumitru Rădulescu și Valeriu Spanache, Mina Juța și Constantin Măciucă, Angela Ūrsache și Bela Lakos s-au apropiat de peroane cu brațele încărcate de flori și emoționați. Apoi povestea a continuat într-un șir lung de autobuze care circulau în direcții opuse: Timișul de Sus, Bran, Stupini. Aici, în autobuze, s-au legat primele prietenii și s-au pus la cale viitoare jocuri... Ei, dar cite nu s-au pus la cale! Se știe că imaginația copiilor nu are margini. În fine, începutul acestei povești a luat sfârșit în clipa în care s-au ridicat barierele proaspăt vopsite în alb și roșu ale taberelor.

★

Îl vedeți și dumneavoastră pe puștiul de la barieră. În tabără, ca și în fotografia noastră, prezența lui are atribute concrete și constante, aceasta pentru că pe sub mâna (sau bariera!) lui trec toți și toate.

Pe sub bariera lui trece... aerul! Când vii la Timiș, Bran sau Stupini te ia în primire aerul curat,

tare ca piatra munților din jur, aproape palpabil, îmbiindu-te, ca un măr ionatan, la o mușcătură zdravănă; când vii aici trebuie neapărat să te lași îmbătat de mireasma brădetului, al cărui verde e pictat în sute de nuanțe. Pionierii și elevii din taberele anume pregătite pentru ei au găsit nu numai aer curat și cromatica multinuanțată a brădetului. Mai presus de toate s-au întâlnit aici cu grija părintească a partidului, tradusă în cifre și fapte semnificative. În primul rând, însăși existența taberelor, amenajate în locuri pline de pitoresc, în vile dintre cele mai frumoase, cu un personal numeros care să asigure copiilor o hrană corespunzătoare, dormitoare curate, îngrijire medicală etc. În al doilea rând, în câteva notații la rubrica „investiții” a unor registre de contabilitate: trei sute de mii de lei la Timiș, aproape jumătate de milion la Bran. Câte eforturi numai în regiunea Brașov pentru ca aproape trei mii cinci sute de pionieri și elevi să se simtă bine, să-și petreacă vacanța cât mai plăcut! Reamenajări și reutilări, noi aparate de televiziune și radio, cărți, mobilier nou, terenuri sportive, echipamente sportive — totul făcut în așa fel încât dimineața, când se trezesc micii stăpîni ai taberelor, să poată spune cu ochii plini de lumină:

— Bună dimineața, munților! Bună dimineața, soare-răsare! Bună dimineața, pădurilor!

Ei, de-ar avea ziua aici 48 de ore!

Text și fotografiile de Bazil DUNĂREANU

① Timiș. De serviciu la poarta taberei. ② Stupini. Cîno element peisagistic ideal. Dar și pretextul unei amintiri fotografice (a doua zi vesele devin realitate). ③ Învățînd cîntece noi, într-o tabără. ④ Pentru ei cîteva colțuri atîrnate

3

,munților!

nul de șah al seriei? ③ Bran. Cinci copaci dintr-o rădăcină — iată un
1. ④ Bran. Serenadă în plină zi, pentru că noaptea se doarme, se visează
Prevăzându-se vizite ale preșcolariilor din împrejurimi, în tabere s-au amenajat
e, de pildă, această cabană în miniatură.

4

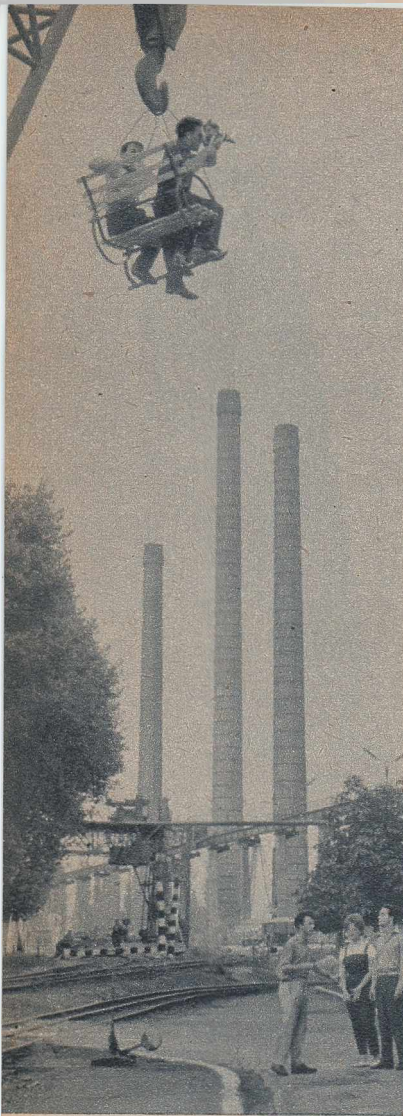
5

6

Secvențe

În căutarea unghiurilor celor mai neașteptate pentru filmul „Correspondentul voluntar transmițe”.

Vi s-a întâmplat poate uneori ca un tovarăș de muncă în loc de obișnuitul bună ziua ori „ce mai faci?” să vă întrebe:

— De ce zîmbești?

Există unii oameni preocupați în chipul cel mai serios posibil de secretul cutărui zîmbet. Uneori un astfel de anchetator pleacă să afle răspunsul... direct la locul de muncă al celui întrebat. Despre acest fel de curioși — să le spunem pe nume: cinefilii de la „Oțelul roșu” — lumea e de părere că sînt oamenii cei mai neastîmpărați din uzină. Văd peste tot numai secvențe, simboluri, prim planuri, racursuri. Au dreptate oamenii: în comparație cu aceștia, poezii bunăoară — eternii neliniștiți — par blajini ca mieluşii. E drept însă că după ce-și dichisesc rimele trebuie să găsească pe cineva căruia să-i spună „nu vrei să-ți citesc ceva, doar un vers?” Cît despre pictori, cei de aici nu-și sîcîie nici modelele cu prea multe ședințe de pozat și nici n-au ore speciale de „peisaj”; orașul, fabrica, oamenii alături de care muncesc constituie pentru ei subiectele unei „documentări” continue și familiare.

Zgomotoși sau mai potoliți, documentîndu-se cînd nici nu-ți trece prin cap ori pe neobservate,

creatorii amatori sînt deopotrivă de iubiți peste tot, muncitorii le spun la fel: „artiștii noștri”. Cineaștii, pictorii, poezii, toți artiștii fabricii sînt oameni care nu-și dezvoltă pur și simplu un talent sau altul făcînd un film, un tablou ori o poezie. Sînt cei care strîng frumusețea de fiecare ceas a uzinei și ne-o întorc apoi în imagini, uneori modeste dar mereu interesante. Pe lîngă astfel de oameni nu poți trece niciodată cu inima goală.

Frumusețea oțelului

— ... Dar analogia dintre „Ion” și personajul din „Casa” lui Vasile Rebreanu?

Discuția începută mai demult, după cum se vede pe o temă atrăgătoare, nu se purta între simpli iubitori de literatură, ci între cîțiva poeți ce declară că n-ar trăda pentru nimic în lume versul. Dar auzindu-i cum adună una peste alta idei despre ultimele poezii ale lui Arghezi ori despre cei mai tineri prozatori lansați de „Luceafărul” îi bănuiești de cochetărie cu critica literară. Bănuiala se întărește atunci cînd descoperi că unul dintre ei, electricianul Corneliu Mărăscu, a colaborat la ziarul „Drapelul roșu” cu cronici literare. Cum însă la ședințele cenaclului literar ce poartă numele lui Labiș am auzit numai poezii, nu pot să rămîn decît cu convingerea că la „Oțelul roșu” sînt foarte mulți cei cărora nu le dau pace versurile. Nu e de mirare. E știut că versul pare mai ispititor. Și ei recunosc: „parcă te ajută mai mult să-ți exprimi propria sensibilitate” — spunea lăcătușul Marin Vînațoru. Drept care se luptă cu rimele și ritmul (nu-i atrage versul alb). Ce-i inspiră mai mult? Dacă aș ști că nu vor fi acuzați de unilateralitate, aș cuprinde totul într-un singur cuvînt: oțelul. Dincolo de șarjele incandescente, de jerbele de scînteii ori de trupurile vînjoase cu care ne-au obișnuit unele filme există o frumusețe anume a muncii în oțelărie, al cărei înțeles nu se lasă ușor prins de cel ce nu trăiește mai multă vreme aici, tocmai din cauza spectaculozității ei. Trebuie să cunoaștem oțelarii cu robustețea și siguranța lor ca să putem înțelege acest soi de frumusețe care își depune miezul în oameni. Lăcătușul Marin Vînațoru, oțelarul Vasile Ivu, Gheorghe Vasilache, elev la școala profesională, sînt urmăriți de o astfel de frumusețe. Poeziile lor sînt martore. Doar cîteva cuvinte despre „duhul de lavă” al oțelului, cum scrie unul dintre ei. Nu dau

în halele uzinei, cineaștii amatori sînt o prezență familiară.

loc descrierilor, ci omului în ai cărui „ochi prometeici avînturi noi se strîng/ Noi forțe pentru mîine în suflet îi învie”, așa cum îl vede Marin Vînațoru, un tînăr muncitor de 23 de ani.

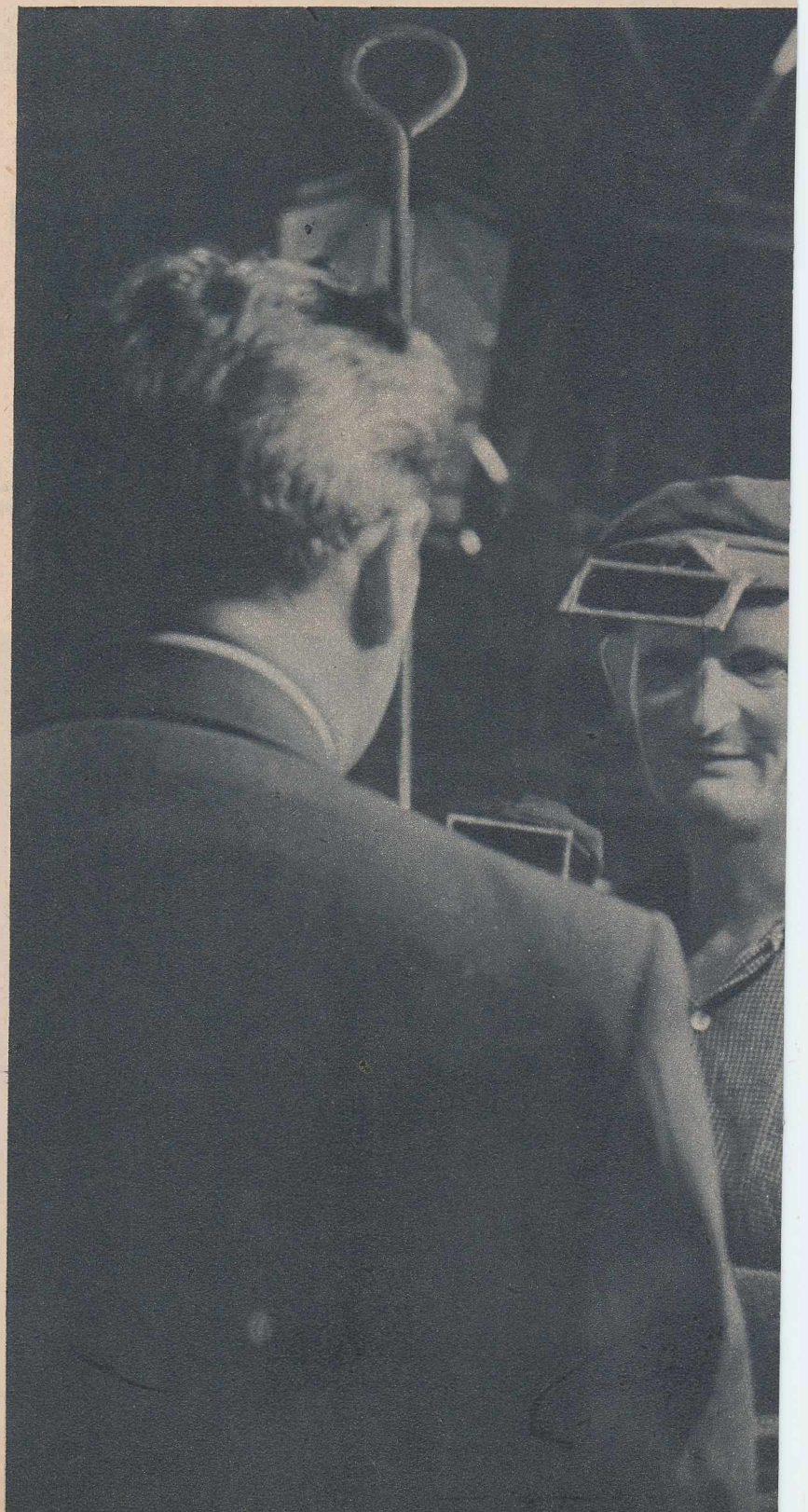
Documentare în ulei

Oriunde ți-ai instala șevalețul, pe podul sub care curge Bistra ori ceva mai sus, pe lîngă

noul club muncitoresc, chiar și lîngă uzină, orașelul „Oțelul roșu” îndeamnă artiștii plastici să fie colorisți. Dealurile înconjurătoare, furnalele, noile blocuri — acestea din urmă în culori pastelate — au ispitit pictorii amatori.

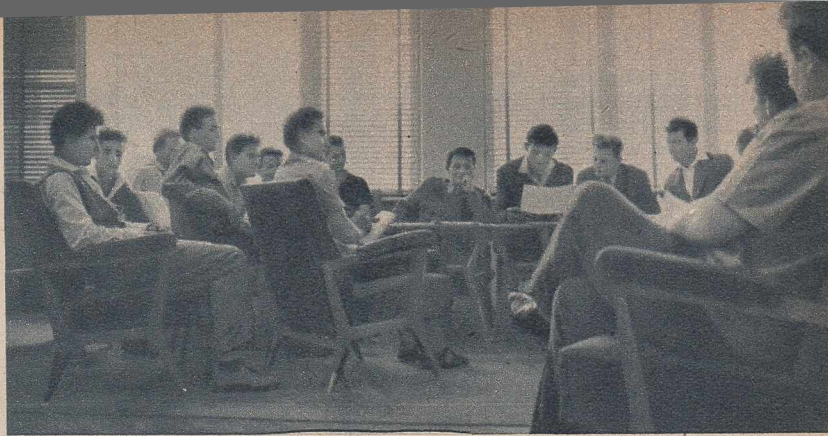
Dar după cum se vede i-au atras deopotrivă halele uzinei cu lumina lor specifică.

Oprea Constantin, cel despre

și ritm

La cenaclul literar poezia este totdeauna bine primită.

care se zice că nu se desparte niciodată de vopsele — în viața de toate zilele este vopsitor — vrea să aibă un mic documentar în ulei: uzina în acești ani.

Electricianul Günther Gasser, care a început prietenia cu pictura prin ambiții foarte mari — a reprodus „Hora” lui Aman — s-a lăsat pînă la urmă cucerit de același documentar plastic.

Acestui băiat ce abia a trecut

de douăzeci de ani am fi vrut să-i facem și noi un portret. Dar nu putem să schițăm decît cîteva linii: remarcat de cîțiva pictori timișoreni, Günther a fost îndemnat să dea examen la Institutul de arte plastice. Lucrurile se petreceau în vara trecută. Acum a absolvit anul I cu o medie frumoasă pe care am aflat-o de la foștii lui tovarăși de muncă — 8,50 — pentru că proaspătul stu-

dent vine cam rar pe acasă. Chiar și acum, în vacanță. Bate drumurile țării cu o echipă de artiști plastici din Timișoara. Învață și se documentează în același timp.

În opt minute

La „Oțelul roșu” un regizor amator este de fapt și un neobosit operator, iar faptul că visează sce-

narii și că se gîndește, în același timp, la sonorizare și aranjamente muzicale nu face decît să confirme ideea că amatorii sînt contaminați total de arta filmului. Creatorul, chiar amator, trebuie să tindă spre polivalență. O părere pe care nu avem de ce să o infirmăm.

Tînărul acesta blond, tehnicianul Paul Kovaci, nu se dă în lături să dezvolte filme ore întregi. Cînd vorbești cu el, constai că din trei idei pe care ți le spune cel puțin două le și vede pe ecran.

Dispecerul Emil Mateiaș îi seamănă. Pe genericul unui film („Opt minute”), îi întîlnim numele în dreptul regiei; la filmul „Cîntă cu bomboane” l-a atras imaginea. Dar de sunet nu s-a ocupat încă în mod special. O urare lăsată pe masă la cineclub, înainte de a pleca în concediu, dă însă de bănuț: „Succes la sonorizare!” Să fie o ușoară ironie ori vreo nouă atracție? N-am aflat. În orice caz, vioara întii a sunetului, electricianul Aurel Opreșcu, nu trebuie să uite urarea.

Regizori, scenariști sau operatori, cineștiilor amatori de la „Oțelul roșu” nu le trebuie prea multe minute pentru a-i pune pe spectatori pe gînduri. Trăind zi de zi în fabrică, au învățat să descopere conținutul fiecărui minut. De aceea, scurtimea fatală a filmelor pe care le fac nu-i deranjează. În mod obiectiv opt minute înseamnă puțin în viața unui om. Dar în timpul acesta se pot întîmpla multe, iar pelicula poate să spună și mai mult.

În opt minute, bunăoară, se poate hotărî soarta unei șarje... Brigada lui Ion Izvereanu n-a avut nevoie de un răgaz mai mare pentru a destupa orificiul de scurgere a cărui infundare amenința șarja. Un fapt căruia îi spunem eroism cotidian. Cineștii s-au instalat apoi cu Peillardul lor (aparatură de filmat) lîngă cazanul de topire. Ca să reconstituie cele 8 minute de încordare le-au trebuit desigur cîteva zile. La capătul lor, într-un modest caiet de însemnări regizorale era consemnat unul din cele mai frumoase elogii aduse oțelului; la rubrica „ce lumini am folosit” era trecut „becuri obișnuite și lumina incandescentă a șarjelor”; în dreptul coloanei destinate actorilor — brigada lui Ion Izvereanu.

Oțelul le-a dat totul: incandescentă și oameni. Cineștii le-au

Magda MIHĂILESCU

(Continuare în pag. 16)

închinat un film pe care l-au intitulat, fără ocolișuri „Opt minute”. Muncitorii de la „Oțelul roșu” țin la acest film sobru, concentrat. Au și un motiv special: este primul lor succes cinematografic într-o altă țară. La Festivalul cinematografic al amatorilor din Bulgaria „Opt minute” a fost bine primit.

Dar tot în opt minute, dacă ești curios, poți afla de ce un om zîmbește astăzi altfel decît ieri. Paul Kovaci, sufletul cineaștilor, a avut într-o bună dimineață o astfel de curiozitate: l-a urmărit de-a lungul unei zile pe muncitorul Nagy Adalbert de la cuptorul nr. 2 Siemens-Martin. Secretul zîmbetului i s-a dezvăluit ușor: în luna aceea echipa lui Nagy dăduse 480 de tone de oțel peste plan și redusese timpul de reparație la cald a cuptoarelor cu 37%. Cîteva cifre care în ziar stau cumînți la rubrica de știri. Entuziaștii cineaști sînt în stare să vadă pînă și cifrele în chip cinematografic...

Așa că pornind de la acest fapt cît se poate de obișnuit au început să schițeze, în secvențe, secunde și planuri, un nou film. Se va numi „Valoarea unui zîmbet” sau „Zîmbet matinal”. Poate altfel. În orice caz, nu va lipsi „zîmbetul”.

Dincolo de uzină

Într-un bloc oarecare din orașelul „Oțelul roșu” un locatar trîntește ușa după el și apoi coboară zgomotos. La numai cîteva secunde, soția maltratează și ea ușa și coboară în același ritm. Adăugați la acest preludiviu certurile în stradă, apoi pe cele din casă, bineînțeles, sub ochii copiilor.

Scenele se repetau. Tiberiu Boșcai, profesorul de romină al muncitorilor-elevi de la „Oțelul roșu”, cineclubist și totodată conducătorul cercului literar, le-a folosit drept punct de plecare pentru un film educativ „Cutia cu bomboane”. Un film cu copii dar făcut pentru părinți. Poate că unele familii certate cu pedagogia s-au recunoscut. Nu numai din „Oțelul roșu”. Din Caransebeș ori din Timișoara, unde a fost trimis filmul. Pentru artiștii amatori documentarea nu se termină la porțile uzinei.

Ceea ce și-au ales singuri drept „violon d'Ingres” este tratat cu toată seriozitatea. Drept urmare, văd peste tot subiecte cinematografice și sînt în stare să consume zi și noapte sute de metri de peliculă. Au fost într-o vizită la G.A.C. din comuna Iaz și s-au întors cu un reportaj filmat. Celor din uzină li s-a părut foarte instructiv.

În oraș s-a deschis un nou club muncitoresc. Aparatul nu a pierdut primul cofraj ridicat și nici deschiderea festivă.

De 1 Mai, Radioteleviziunea le-a cerut un ajutor: să filmeze demonstrația oamenilor muncii de la Reșița. Operatorii experimentați ai televiziunii au fost mulțumiți de pelicula primită și așteaptă în continuare alte colaborări.

Magda MIHĂILESCU

Fotografii de Traian PROSAN

Au intrat oare spartanii în Atena? Au cucerit-o cumva? Nu, aceștia nu sînt soldații lui Menelau, ci membrii unui nou ansamblu de artă antică ce trec prin piața Sintagma din centrul Atenei...

SCRISOARE DIN GRECIA

AGAMEMNON LA ATENA, în zilele noastre

de M. GHEORGHIU

Regele Agamemnon, al Micenei și Argosului, își soarbe, grav, cafeaua la o cafeana din Sintagma, piața principală din Atena. Lîngă el, Ifigenia, fiica sa, pe care o va sacrifica mai tîrziu, răsfoiește un jurnal de modă, iar viteazul Ahile, campionul Eladei, în armura lui strălucitoare, cumpără un ziar. Cînd un tînar vînzător ambulant le oferă covrigi cu susan, „kuluria”, vechii strămoși ai grecilor îi fac cinstea să-i cumpere marfa aromată. Trecătorii privesc miraja aceste figuri intrate în istorie și legendă. Este vis sau realitate? Au intrat cumva spartanii în Atena?

Apoi, însoțiți de un cor de frumoase fete în straie înflorate, eroii lui Homer așteaptă schimbarea culorii „stopului” pentru a lua din apropiere nu carele cu cai, ci autobuzele. Doar nu pleacă să cucerească Troia, ale cărei ziduri au căzut acum trei mii de ani, ci se duc să repete undeva, la marginea Atenei, poate în fața Acropolei, spectacolele de dramă antică ce le vor prezenta în această vară pe scenele grecești sau străine.

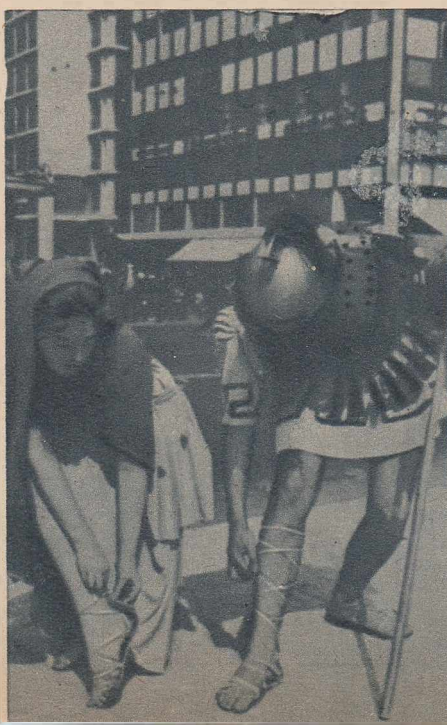
Eroii noștri, care se plimbă azi pe străzile Atenei spre

mirarea trecătorilor obișnuiți să-i vadă acum doar sub formă de statui sau în cărțile despre Grecia antică, sînt actorii noului ansamblu de dramă antică condus de C. Mihailidis, fost director la Teatrul național, care și-a propus să valorifice clasicul teatru grec. Ei vor prezenta tragedia „Ifigenia din Aulida” de Eschil și comedia satirică „Lisistrata” de Aristofan. Corul, problema cea mai dificilă în tragedia antică, este format din cei mai buni studenți de la școala de teatru, ajutați de un colectiv de actori specializați în interpretarea dramelor antice.

Agamemnon, cel care a scăpat singur de furia valurilor ce i-au înghițit flota la întoarcerea din Troia, va îndura acum din nou, pe scenă, supliciuul asasinării sale de către necredincioasa lui soție, Clitemnestra, și de amantul ei, Egist. Dar el va fi răzbunat mai tîrziu de către fiul său Oreste care va ucide pe cei doi complici asasini. Iar Ifigenia, după sacrificarea ei de către Agamemnon pentru ca flota elenă să poată ajunge la Troia, își va schimba costumul antic plecînd spre malul mării pentru a uita de această zguduitoare dramă a groazei și fiorului...

Atenienii vor retrăi astfel nu numai pagini din istoria războiului troian evocate de Homer și Eschil, ci și impresia că au văzut din nou pe străzile Atenei pe acești eroi ai Greciei antice.

Cu un gest plin de grație această tînră actriță își fixează barețele sandalelor. Aidoma elinelor de acum 3000 de ani...

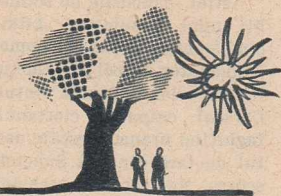
ȘTIAȚI CĂ...

...Pietrosul din Munții Rodnei nu este singurul vîrf de munte din țara noastră cu acest nume? Invităm pe iubitorii munților să realizeze o performanță puțin obișnuită: aceea de a urca pe toți... „Pietrosii” din Carpați. Numărul lor se ridică la cinci și se află: în Munții Rodnei (Pietrosul

Mare, 2.305 metri), Călimani (Pietrosul Călimanilor, 2.102 metri), Bucegi (Pietrosul, 1.932 metri), Munții Maramureșului (Pietrosul, 1.854 metri) și în sfîrșit Munții Bistriței (Pietrosul Dornei sau al Bistriței, 1.794 metri).

...printre curiozitățile faunei țării noastre una dintre cele mai remarcabile o constituie „șerpii de sticlă”? Dar tot o curiozitate este și denumirea pe care o poartă, pentru că de fapt animalele respective nu sînt nici șerpi și... nici de sticlă. Este vorba despre o specie de șopirle avînd o formă cilindrică, de unde asemănarea cu un șarpe, și o strălucire

aidoma celei a sticlei. Dacă le întîlniți în cale să nu vă speriați de ele! Sînt blînde, dar mai ales fricoase!

...în unele regiuni din țara noastră există arbori care și-au legat numele de mari figuri din istoria și cultura poporului nostru? Iată cițiva dintre ei: *gorunul lui Horia* — ce domină dealul din fața gării Tebea; *ulmul din Vladimiri* — despre care bătrînii localnici spun că la umbra lui și-ar fi strîns Tudor Vladimirescu prima lui ceată de panduri; *teul lui Eminescu* — din bătrîna grădină ieșeană de la Copou.

De veți ajunge prin acele locuri, nu uitați să poposiți și dv. la umbra lor.

...primele marcaje în Munții Bucegi au fost făcute pe valea Mălinului și pe briul Jepilor? Pe valea Mălinului, vîlnătorul de capre N. Butmăloiu a făcut semne cu vopsea roșie în anul 1912, iar pe briul Jepilor, Nestor Ureche, unul din pionierii turismului nostru de munte, a făcut semne cu vopsea albastră în 1916.

...Ion Codru Drăgușanu, autorul originalei descrieri de călătorii intitulate „Peregriinul transilvan” și-a început drumurile prin lume traversînd Munții Făgăraș? Într-adevăr, în iunie 1835, plecînd din satul său Drăguș spre Cimpulung-Muscel, el a făcut drumul de jos peste Muntele Cațavei și Cheia Bindii (2.474 m) într-o singură zi.

...lanțul de munți vulcanici care dublează spre vest creasta principală a Carpaților Orientali este cel mai lung din Europa?

La drum!

IEZERUL AVRIGULUI

În epoci străvechi, cînd ghețurile nordului au ajuns pînă pe teritoriul de azi al țării noastre, pe crestele munților, la peste 2.000 de metri, ele au săpat uriașe căldări, pline de bolovanii purtați cîndva pe valurile lor încremenite. După temperatura cliimei, în aceste căldări s-au format niște lacuri numite de oamenii de știință „fosile glaciare”. Ciobanii le-au dat și ei numiri. Cei din Retezat le spun *lăuri*, cei din Parîng — *ochiuri de mare*, iar cei din Făgăraș — *iezere*.

În Munții Făgăraș sînt circa 70 de asemenea iezere care amintesc existența ghețurilor de odinioară și împodobesc crestele semețe ale „Alpilor Transilvaniei”. Unele sînt mari, cu suprafețe de 4-5 hectare ca cel din valea Bilii sau cel de la Urlea. Altele sînt mici și rotunde ca cel de la Podul Giurgiului, cocoțat la peste 2.300 metri, altele triunghiulare, ca cel din Valea Rea a Moldovanului. Fiecare din ele, însă, reprezintă o atracție pentru turiștii de munte, care poposesc cu plăcere în jurul acestor lacuri ce reflectă în unda lor semețele vîrfuri din jur.

Să facem acum cunoștință cu unul din iezerele Făgărașilor, mai puțin celebru, dar nu mai puțin pitoresc decît cele cu renume: Iezerul Avrigului.

El este primul mare lac de pe versantul nordic pe care turiștii îl întîlnesc pe drumul de creastă cînd pornesc de la Surul spre Negoiu. Le apare dintr-o dată, atunci cînd ajung în curmătura dintre vîrfurile Ciortei și Vîrtopul Roșu, ca o pată

strălucitoare, veselă în lumea aspră a stîncilor din jur.

De forma unei pungi, lacul măsoară 240 m în lungime, lățimea maximă fiind de 115 m. Cu cele 2,7 hectare ale suprafeței sale, el intră

în categoria lacurilor mari din Făgăraș, iar altitudinea de 2.014 metri și, mai ales, pata de verdeață pe care o creează în peisajul arid din jur, fac să fie un minunat loc de popas pentru cei ce

CE TREBUIE LUAT ÎN RUCSAC

Tovarășa *Mioara Duna* din Iași ne întreabă ce ar trebui să conțină — pentru o excursie în munți — un rucsac bine întocmit.

Întocmirea sacului pentru o excursie în munte nu este o problemă simplă nici pentru tînărștii mai experimentați. Vă niște nasc asemenea întrebări: să iau și asta? N-o să fie prea greu? Dar n-o să-mi lipsească?

Din experiență, s-a ajuns la concluzia că greutatea normală a unui rucsac nu trebuie să depășească 25% din greutatea purtătorului pentru bărbați, și 20% pentru femei. Deci circa 17 kg pentru un bărbat de 70 kg și 11 kg pentru o femeie de 55 kg.

Pentru a nu se depăși această limită, obiectele trebuie reduse la strictul necesar. Un schimb de lenjerie, 2-3 perechi ciorapi de lînă, un pulover mai gros, o haină de vînt, un basc, o pelerină de polietilen și o pereche de papuci de cabană asigură de regulă nevoile de echipa-

ment pentru o excursie de 3-7 zile. Nu trebuie să se renunțe la un pulover și haina de vînt nici cînd excursiile se fac pe vreme caldă căci adesea în munți intervin perioade de vreme rece, iar serile și nopțile sînt totdeauna răcoase. O problemă mai complicată o constituie alimentele, căci preferințele sînt mult individualizate. Atunci cînd se face o excursie pe un itinerar de-a lungul căruia sînt cabane bine aprovizionate, se vor lua doar dulciuri (rahat, zahăr cubic, ciocolată etc.), biscuiți, lămîie și eventual 2-3 sandvișuri. În celelalte cazuri se vor prefera alimentele care la un volum și o greutate redusă asigură un mare număr de calorii (unt, slănină, salam de vară, brîn-

parcurg drumul pretențios și obositor de pe creastă.

Dar lacul Avrig poate fi admirat nu numai de turiștii încercați care urmează creasta. Către el duc și alte drumuri. Cel mai direct este drumul de pe valea Rîului Mare.

Acest drum începe chiar din comuna Avrig și urmează șoseaua de pe malul drept al rîului (stînga, eum se urcă), oferind tot timpul o frumoasă priveliște asupra ramurii vestice a crestei Făgărașului, cuprinsă între Negoiu (2.535 m, al doilea vîrf din țară) și Surul (2.281 m).

După circa 15 km șoseaua se termină în frumoasa poiană pe care se înalță construcțiile cabanei Poiana Neamțului. De aici, valea Rîului Mare nu mai este largă, primitoare, iar poteca, marcată cu cruce roșie, începe să urce prin pădure, pe un picior al Muntelui Scărișoara. Trece apoi pe piciorul Bircaciului, printr-o serie de serpentine, cîștigînd înălțime pînă ajunge la noul adăpost Bircaciu, situat aproape de limita pădurii (1.550 m).

De la Bircaciu, poteca, de data aceasta marcată cu punct albastru, coboară de-a coasta în valea Rîului Mare. Trece pe malul lui stîng și urcă peste terasele căldării glaciare spre lacul Avrig. Durata de mers este de circa 5 ore (3 ore de la Poiana Neamțului pînă la Bircaciu și 2 ore de la Bircaciu la lacul Avrig).

După popasul de rigoare pe malul frumosului iezere, excursia poate fi continuată fie spre cabana Surul, pe drumul de creastă marcat cu bandă roșie, fie spre cabana Negoiu, peste Girbova, Scara și Scărișoara (bandă roșie pînă la Scara și apoi cruce albastră). Dacă aceste excursii par prea lungi, necesitînd 4-5 ore de mers fiecare, și prea grele din cauza urcușurilor, se poate face o altă mai ușoară. Se revine la adăpostul Bircaciu și de aici se urmează poteca, marcată cu punct roșu, care traversează văile largi ale Porumbăcelului și Șerbotei ducînd la cabana Negoiu. Cascada Șerbotei cu uriașul ei val de spume va face interesantă și coborîrea spre Porumbacul, care încheie această excursie într-unul din numeroasele colțuri atrăgătoare ale Făgărașilor.

Gh. EPURAN
Fotografia autorului

ză topită etc.), iar ca verdețuri și fructe: ardei grași, mere, portocale și eventual roșii. Se vor evita alimentele ușor alterabile (exemplu șunca presată) și cele care față de greutate au o valoare calorică mică (exemplu: castroaveții, pepenii etc.). Conservele de asemenea sînt recomandabile în excursiile de lungă durată.

În afară de echipament și alimente grupul de excursioniști trebuie să dispună de: o mică trusă cu ace, ață, nasturi etc.; o mică trusă cu medicamente de primă necesitate: 1-2 lanterne cu baterii de rezervă; o hartă sau o călăuză cu hartă a regiunii respective, o busolă; un aparat de fotografiat cu filmele și filtrele respective, eventual un binoclu. Toate aceste obiecte fiind pentru uzul întregului grup, vor fi împărțite, proporțional, pe participanți.

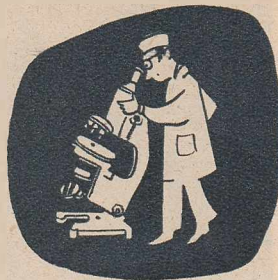
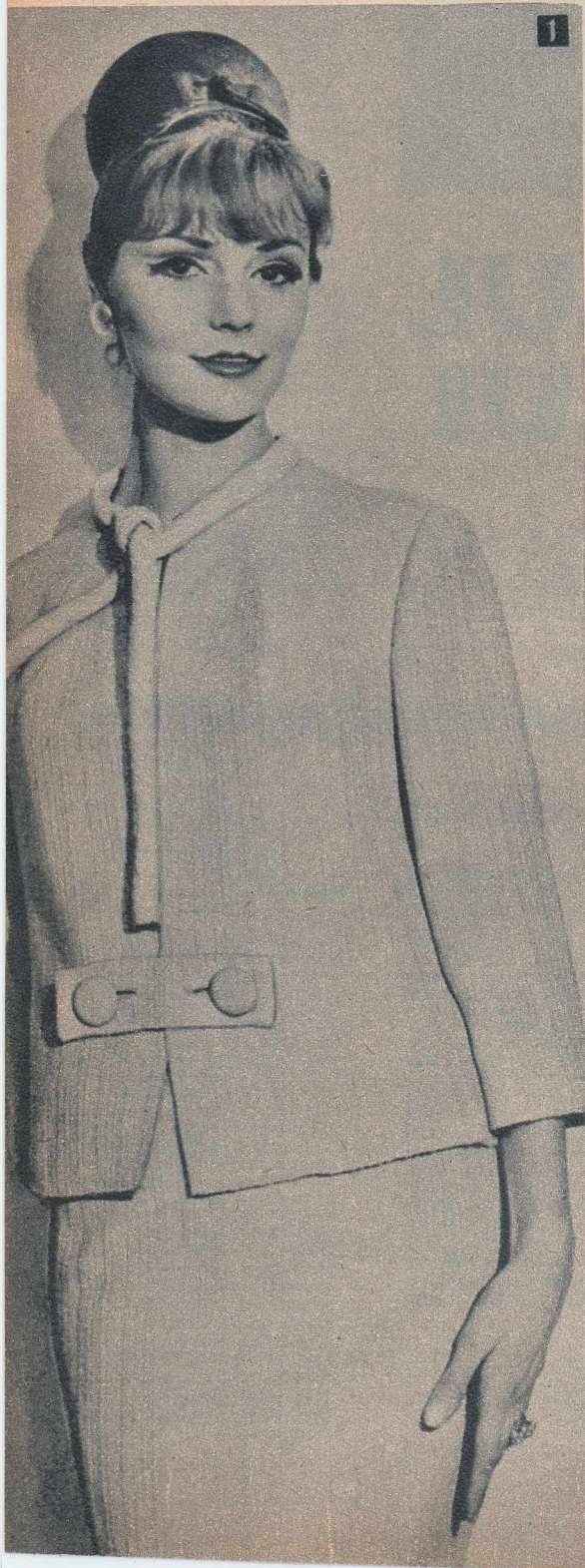
**DUPĂ-AMIAZĂ:
ROCHIA ÎN DOUĂ PIESE**

Din țesătură de in, șantung, lenaj ușor sau tergal, costumul din două piese e o ținută elegantă ce poate fi adoptată în orice împrejurare.

Șantungul sau o țesătură din amestec de lână cu mătase se potrivește pentru acest costum (foto 1) încheiat la gît cu o cravată rului, iar în talie cu o petliță și doi nasturi.

Rochia bicoloră (foto 2) e unul din „slagărele“ sezonului; ea poate fi realizată din olandă, șantung sau tergal.

O linie mai sportivă — datorită cordonului și manșetelor — caracterizează acest costum din două piese confecționat din tergal sau lenaj ușor (foto 3).

NOI ANTIBIOTICE

La familia antibioticelor s-au mai adăugat patru noi membri, deocamdată nebotezați. Deși nou-născuți, ei s-au dovedit în anumite privințe mai puternici decât virstnicii cu merite bine stabilite și de mult recunoscute — ca penicilina, streptomicina și aureomicina — distrugînd microbii împotriva cărora aceștia sînt neputincioși. Noile antibiotice au fost descoperite de cercetătorul sovietic A.P. Degtarev în frunzele de mirt și de eucalipt albastru.

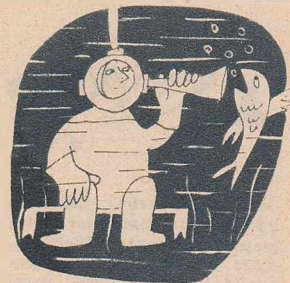
ÎN LUPTĂ CU FLAGELUL

Oamenii de știință japonezi — face cunoscut revista franceză „Science et vie“ —

au descoperit un medicament injectabil care ar putea împiedica dezvoltarea unui cancer, neavînd, în același timp, nici un fel de efect secundar nociv, cum ar fi de pildă diminuarea numărului de globule albe.

Se pare că medicamentul respectiv ar fi rezultat din combinarea cu cobalt a unui extras din hemoglobina globulelor roșii umane. Deocamdată eficacitatea noului medicament nu este încă atestată de oncologi.

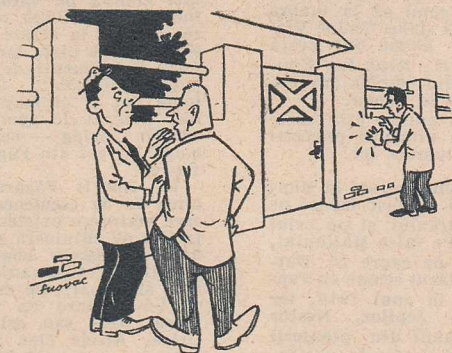
PEȘII CEI GURALIVI...

Datorită perfecționării aparatelor de ascultare submerină savanții au căpătat posibilitatea să studieze în mod special zgomotele biologice ale apelor. Din zgomotele neclare și haotice s-a reușit să se detașeze sunete care aparțin exclusiv anumitor specii de pești sau de animale, ca și „corurile“ formate din îngrămădirea animalelor aparținînd aceleiași specii.

Astfel, bancurile de scrumbii mici denumite „kilki“ cînd se hrănesc fac un zgomot asemănător cu cel al foșnetului frunzelor cînd suflă vîntul. Carasul, crapul și ciortanul, înghițind hrana, plescăie destul de tare din bot. Sunetele scoase de sardele seamănă oarecum cu zgomotul produs de izbirea valurilor. Țiparii, țipă (de unde li se trage și numele).

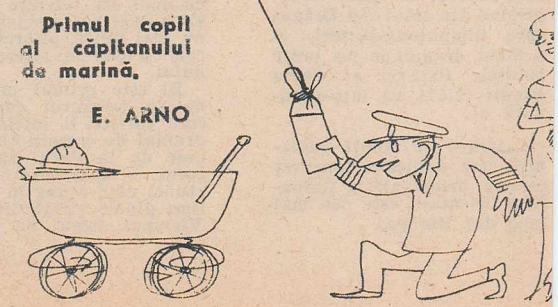
Unul dintre cei mai „guralivi“ pești s-a dovedit a fi rîndunica de mare care mormăie și orăcăie.

Și alte animale marine

— Ce e cu ținărul de nu nîmerește poarta? E orb?
— Da de unde... E centru înaintaș într-o echipă de fotbal!

S. NOVAC

Primul copil al căpitanului de marină.

E. ARNO

obișnuiesc să „vorbească”. Astfel, unele specii de crevete produc un zgomot care seamănă cu sffrliala uleiului incins într-o tigare, iar alte specii de crevete produc un sunet asemănător cu pocnetul dopului scos dintr-o sticlă. Zgomotul a mii de crevete se contopește într-un trosnet general care nu încetează nici ziua, nici noaptea.

Unii pești produc sunete asemănătoare cu zgomotul burghiului pneumatic, alții parcă scrișnesc din dinți, alții scriștie strident. Sînt și unii pești care lansează ultrasunete, imperceptibile auzului omeneș.

Printre pescarii din Marea Galbenă, Marea Chinei și mai ales din Arhipelagul malaiez se află adesea cîte un scafandru care ascultă zgomotele submarine. Ieșind la suprafață el indică fără greș nu numai direcția în care se află bancul de pești ci, după zgomotul produs de concentrarea peștilor, și specia peștilor, precum și dacă se hrănesc, se mișcă sau se pregătesc pentru depunerea icrelor.

de care se bucură în ochii naturaliștilor, care i-au închinat numeroase studii de specialitate. Garofița noastră este de altfel și subiectul unei valori din seria specială de mărci postale emise sub titlatura „Flora carpatină”.

Garofița Pietrei Craiului, monument al naturii, este ocrotită ca atare de lege, care interzice ruperea ei.

TERMOMETRU... INSTANTANEU

Cele 10 minute necesare lăurii temperaturii cu ajutorul unui termometru obișnuit se dovedesc a fi o adevărată pierdere de timp. Acest lucru este demonstrat cu ajutorul unui termometru electronic (în fotografie) construit de o întreprindere din R.F.G. Noul termometru, care după cum se vede se pune, nu ca pînă acum, la subsuori, ci la ureche, face o... economie de 9 minute și 58 de secunde, adică stabilește temperatura în numai 2 secunde.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													

August

ORIZONTAL: 1) Au gust — Poporul lui... August — Răsărit. 2) Au fiecare cîte un... august — Impună cu August și Antoniu a format cel de-al doilea triumvirat — Locul unde se treieră grînele (pl.). 3) Zine ale izvoarelor și pădurilor din mitologia greco-romană — Telecomunicații (abr.) — Direct. 4) Autorul poeziei „În august” — Celebru poet roman din timpul lui Octavian August, autorul vestitei „Ars poetica”. 5) Scale! — Dumnealui — Vînzători de bere (od.). 6) Cîntec de slavă — A trece cuiva o parte din atribuțiile sale. 7) Fir — Drăguț, frumuseț, îngrijit — ...Alimos, vestit erou de baladă. 8) August — Localitate în U.R.S.S. — Viteaz (fig.). 9) Dintr-un popor contemporan cu romanii — A aspira — Unealtă agricolă. 10) Rîu în Manciuria — Nu vorbește — Compozitor din R.P.R. 11) Metal alb, dur, cu proprietăți radioactive — Insușit — Monedă romană. 12) August — Gen de poezie.

VERTICAL: 1) Cunoscută poetă romină contemporană

— Locul victoriei navale a lui Octavian August și Agrippa asupra lui Antoniu și Cleopatra. 2) A se alia — Privitor la scris (fem.). 3) Aureolă — Numele popular al lunii august. 4) Cunoscut arabist rus (1782-1851) — Mică unealtă — Particulă de negație. 5) Cînstit, sincer, corect — Cer! — Titus, mai pe scurt. 6) Notă muzicală — Interjecție — Or. 7) Cifră — Autorul ciclului de versuri „Inima bătrînului Vezuviu”. 8) Ilustru sculptor, pictor și arhitect italian, autorul sculpturii „Augusta”. 9) Academic! — Tatăl lui Romulus Augustulus, decapitat în august 476 — Numeral. 10) Iubit — Loc de trecere prin rîu. 11) Munte în Asia — Piini (trans.). 12) Uliu (pl.) — Tîrg în Italia. 13) Pești de mare asemănători cu nișetrul — August dulce (sing.). 14) ...Liviu, mare istoric latin din vremea lui Octavian August, a scris istoria Romei — Luna pepenilor.

Dicționar la îndemînă:
IAL — FREN — INTA — OLLE.

FLOAREA LUI ZEUS

Pe versantul vestic al masivului Piatra Craiului turistul poate întîlni adesea o floriceică modestă dar nu lipsită de gingășie și colorit, pe care oricît ar mai căuta-o aiurea n-o va mai întîlni. Nicăieri pe globul pămîntesc nu mai crește *Dianthus callizonus* decît printre stîncile pomenitului masiv din patria noastră, unde i se spune „Garofița Pietrei Craiului”. Pe tulpinița firavă crește cîte o singură floare (rar mai multe și cel mult cinci) cu petale carmin de 1-2 cm, ușor dințate pe margini, cu o zonă barbulată alburiu-brumată și catifelată, de culoare purpurie. Insuși numele rarissimei floricele, *dianthus* (de la grecescul *Dios*—Zeus și *anthus*—floare) arată prețuirea

MEZINUL ARE... 87 DE ANI

Frații Löffström din orășelul suedez Villbo-Tierp se bucură de o faimă de longevivi binemeritați: Kalle are 95 de ani, Erik — 93 ani, Anders — 90, rolul de mezin al familiei revenindu-i lui Wilhelm, care n-are decît 87 de ani. Iată-l pe frații Löffström fotografiați cu prilejul aniversării unuia dintre ei.

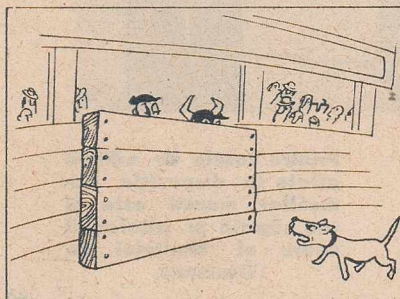
Dezlegarea jocului „PERECHI” apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) Inseparabili. 2) Nuntă — Alfred. 3) Dr — Iră — I — Iai. 4) Rîscate — B — NL. 5) A — Ţel — Isolda. 6) Goi — Em — Taur. 7) Ochelari — Duo. 8) SH — Sinonim — F. 9) Tist — Omerice. 10) I — A — Ana — II — L. 11) Tosca — Nănași. 12) Adam și Eva — Ia.

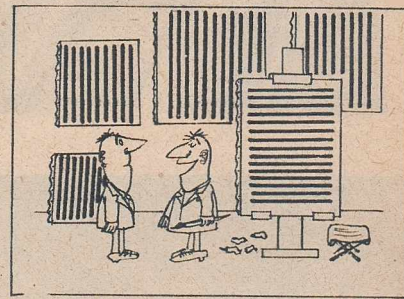
Din întîmplările nepublicate ale lui d'Artagnan.

„Ogoniok”

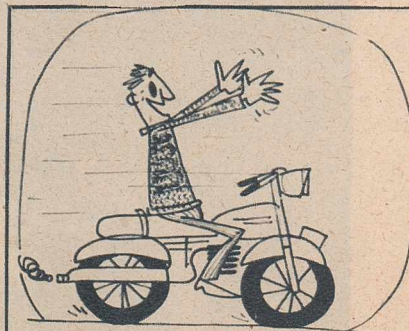
Fără cuvinte.

„Svet v Obrazech”

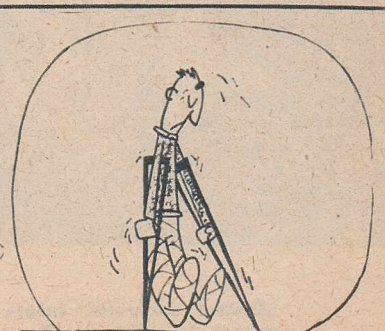

— Da, după cum vezi, în ultima mea lucrare am adoptat un stil cu totul nou...

„Quick”

— Eu merg fără miini!..

... și fără picioare.

Mihai GROSU

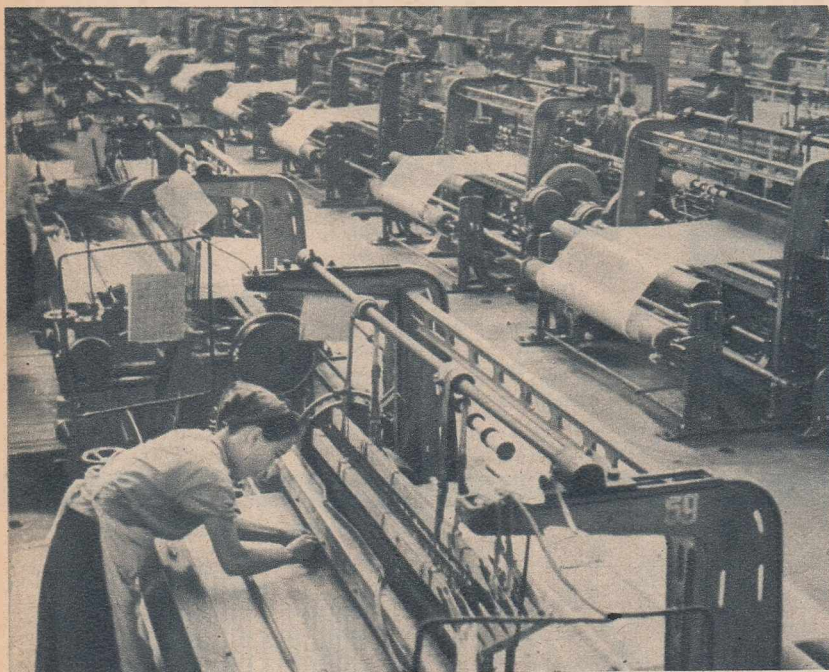

18 ani au trecut de la eliberarea Coreei, în august 1945. În această perioadă constructorii socialismului din R. P. D. Coreeană au obținut succese importante în domeniul dezvoltării industriale. Iată, în fotografie, un aspect de la Uzinele textile din Phenian.

IMAGINI DIN R.P.D. COREEANĂ

O brigadă de la Stațiunea de mașini și tractoare din Manpo lucrând pământul unei cooperative agricole din provincia Ceagang.

Printre casele de odihnă aflate la dispoziția oamenilor muncii este și cea situată în pitorescul cadru al Muntelui de Diamant.

„Dansul cocorului” interpretat de artiste ale Teatrului național din Phenian.

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI, BULETINE METEOROLOGICE, SPORT, ULTIMELE ȘTIRI

	PROGRAMUL I	PROGRAMUL II	PROGRAMUL III
DUMINICA	7.00, 13.00, 19.30, 22.00, 23.50-23.55	7.50, 14.00, 20.00, 23.00, 0.50-0.55	22.00
ÎN CURSUL SĂPTĂMÎNII	5.00, 6.00, 7.00, 11.00 (afară de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00 (afară de joi), 22.00 (joi 22.30), 23.50-23.55	10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.00 23.00, 0.50-0.55 (sîmbătă 1.50-1.55)	21.00

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM: Duminică: 6.30, 13.05 (Progr. I), 7.30 (Progr. II). În cursul săptămîinii: 6.30, 13.05 (Progr. I), 10.05, 14.30 (Progr. II). COTELE APELOR DUNĂRII: Zilnic — 13.40 (Progr. I). SUMARUL PRESEI CENTRALE: Zilnic — 8.00 (Progr. I).

DUMINICĂ 11 AUGUST Programul I
 6.00: Muzică populară 6.35: Muzică ușoară 7.10: Concert de dimineață 8.06: Formații artistice ale minerilor din Valea Jiului 8.30: Clubul vioișiei 8.50: Melodii populare 9.20: Piese instrumentale 9.30: „I. L. Caragiale despre muzică și muzicienii” — montaj muzical-literar 10.30: Muzică populară românească și a minorităților naționale 11.00: Soliști ai Teatrului de stat de operă 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: Cîntece patriotice 12.20: Muzică ușoară 13.10: De toate pentru toți 14.00: Valsuri 14.30: Concert de prînz 15.00: Din viața satelor patriei 15.40: Program muzical dedicat frunțașilor de pe ogoare 16.10: Muzică distractivă 16.35: Fantezie din cele mai frumoase melodii ale lui Ceaikovski — orchestra simfonică din Viena, dirijor Robert Stolz 17.00: Muzică de estradă 17.30: Orchestra de muzică populară a ansamblului de cîntece și dansuri „Clocîrlia” 18.00: Muzică din opere 18.17: Suita „Priveliști moldovenești” de Mihail Jora 18.45: Program muzical dedicat minerilor 19.35: Muzică de dans 20.00: Teatru la microfon — premiera „Strada nouă” de Maria Foldes 21.07: Muzică din opere 21.45: Orchestra de estradă a Radioteleviziunii dirijată de H. Mălineanu 22.25: Muzică de dans 23.04: Serenada pentru orchestră de Bohuslav Martinu; Concertul pentru pian și orchestră de Valentin Gheorghiu.

Programul II 7.00: Fanfară 7.35: Cîntece din folclorul nou 8.00: Uvertura romină de Alexandru Flechtenmacher; Balada de Ciprian Porumbescu — solist Ion Voicu; Patru dansuri rominești de Tiberiu Brediceanu 8.30: Muzică ușoară 8.45: Anunțuri, muzică 9.00: Muzică de estradă 9.30: Din comoara folclorului nostru muzical 10.00: Muzică din opere cerută de ascultători 10.30: Revista presei străine 10.38: Muzică ușoară românească interpretată de solisti din țări socialiste 11.00: Corul Conservatorului „Gheorghe Dima” din Cluj 11.15: Piese instrumentale 11.30: Muzică populară cerută de ascultători 12.00: Emisiunea „Cinema” 12.15: Concert simfonic popular 13.08: Cîntă Luigi Ionescu 13.23: Program muzical pentru oamenii muncii aflați la odihnă 14.05: Preludii de Chopin 14.15: La microfon satira și umorul 15.00: Muzică ușoară cerută de ascultători 15.30: Muzică din opere 16.00: Oameni și fapte 16.08: Cîntece și versuri despre viața nouă a minerilor 16.30: Din muzica popoarelor 17.00: Recitalul violonistului Ștefan Gheorghiu 17.15: „Impresii din țară” — însemnări de Tudor Teodorescu-Braniste 17.25: Muzică din opere 18.00: Teatru la microfon pentru copii 19.00: Muzică ușoară românească 19.30: Cîntă Emil Gavriș și Nicu Stănescu 20.05: Vitrina cu noutăți de muzică ușoară (reluare) 20.30: Muzică de dans 21.45: Lectură ghicitoare 22.00: Romane 22.30: „George Enescu — compozitor”; Suita inedită pentru pian — interpretează Nicolae Caravia 23.10: Muzică de dans.

Programul III 19.00: Opera „Maestrul cîntăreți din Nürnberg” de Richard Wagner (actul al III-lea) 21.05: Frumusețile patriei oglindite în poezie 21.20: Muzică de dans 22.10-22.59: Muzică de cameră.

LUNI 12 AUGUST Programul I 5.07: Cîntece de muncă 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare 6.07: Muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.35: Fanfară 7.10: Dansuri instrumentale 7.30: Sfatul medicului. Sarea în alimentație 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.00: Sumarul ziarului Știința 8.06: Melodii populare 8.30: Muzică din opere 9.00: Tinețea ne e dragă! 9.20: Cîntece 9.30: Piese simfonice 10.00: Potpuriuri și uverturi 10.30: Cvartetul de coarde nr. 5 de Alfred Mendelsohn 11.05: Opera „Blaise ciubotarul” de André Danican Philidor 11.30: Muzică ușoară 12.00: Muzică populară 12.30: Muzică din opere 13.10: Introducere la allegro festiv de Laurențiu Profeta; Simfonia ploieșteană de Paul Constantinescu 14.00: Muzică populară 14.40: Lieduri 15.00: Muzică ușoară 15.30: Piese instrumentale 15.45: Muzică din R.P.D. Coreeană 16.00: Sonata în mi minor pentru viola da gamba și clavicin de Georg Philipp Telemann (George Iarosevici și Nicolae Rădulescu) 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Soliști de muzică ușoară 17.10: Cantata „Prind visele aripi” de Tiberiu Olah 17.30: Prietenii lui Do-Re-Mi 18.00: Din muzica popoarelor 18.30: Lecția de limba rusă (începători) 18.40: Cîntă soprana Joan Sutherland 19.00: Revista economică radio 19.20: Cîntă Tita Bărbulescu și Ion Copil 19.45: Muzică ușoară de Vasile Veselovski 20.15: Piese pentru pian de Liszt 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Melodii lirice 21.15: Tribuna radio 21.25: Uverturi la operele lui Suppé 22.25: Ciclul „Simfonii de Beethoven dirijate de Carl Schuricht”: Simfonia a III-a în mi bemol major „Eroica” 23.14: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Ansamblul de cîntece și jocuri al C.C.S. 10.30: Muzică populară 11.00: Lieduri interpretate de basul Kim Borg 11.15: Din schițele lui Vasile, Rebreanu 11.30: Suită din muzica operii „Pan Voevod” de Rimski-Korsakov — orchestra Teatrului Mare Academic de stat al Uniunii Sovietice, dirijor Evgheni Svetlanov 12.05: Muzică din operele compozitorilor noștri 12.30: Cîntece și jocuri populare 13.00: Muzică ușoară 13.30: Însemnări de reporter 13.37: Muzică distractivă 14.10: Uvertura „În natură” de Dvorak 14.45: Muzică din filme 15.00: Arie vesele din opere 15.30: Concerto grosso în re major de Arcangelo Corelli; Simfonia în si bemol major de George Benda; Divertisment în fa pentru doi oboi, doi fagoți și doi corni de Joseph Haydn 16.10: Muzică populară 16.30: Piese vocale și instrumentale de Ion Borgovan 17.00: Melodii nemuritoare 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Ansambluri corale 18.30: Muzică populară din Oltenia 19.05: Uvertură pe temele a trei cîntece populare ruse de Balakirev; Concert pentru pian și orchestră de Iuliu Mureșanu — solista Dorina Popovici 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: Muzică din opere 20.20: Interpretul săptămîinii — George Enescu 21.15: Melodii populare 21.30: Lectură dramatizată după romanul „Dulăii” de Zaharia Stancu 22.00: Trei concerte pentru copii de Prokofiev; Suita „Mama mea, gîsca” de Maurice Ravel 22.25: Muzică ușoară românească 23.10: Concertul nr. 1 pentru pian și orchestră de Johannes Brahms — solist Arthur Rubinstein (Orchestra simfonică din Chicago, dirijor Fritz Reiner) 23.58: Muzică de dans.

Programul III 21.15: Trio pentru oboi, clarinet și fagot de Aurel Stroe; Coral și fugă de Valentin Gheorghiu; Cvartetul nr. 4 de Bela Bartok 22.05-22.59: Concert de estradă.

MARȚI 13 AUGUST Programul I 5.07: Orchestra „Cernegura” din Piatra Neamț 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Dansuri de estradă 6.07: Cîntece patriotice 6.20: Gimnastică 6.35: Piese instrumentale 6.45: Muzică ușoară 7.10: Muzică populară 7.30: Sfatul medicului: Mătreata și tratamentul ei 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.06: Muzică ușoară 8.30: Selecțiuni din opere 9.00: Muzică vocală de compozitori din R.P.D. Coreeană 9.15: Piese de estradă 9.30: Cîntece și jocuri populare 10.00: Sonata în la major pentru flaut și pian de Tudor Ciortea; Preludii opus 38 de Dmitri Kabalevski 10.30: Muzică distractivă 11.05: Siciliana și Rigaudon de Francoeur-Kreisler (Mihai Constantinescu); Trei piese pentru clavicin din ciclul „Bătălia” de William Byrd (Zuzana Ruzickova); Studiu în mi minor de Domenico Scarlatti (Walter Gieseking) 11.20: Arie din opere 11.45: Radio prichindel 12.00: Rapsodia romină de Constantin Bobescu; Suita a II-a de Achim

(Continuare în pag. 22-23)

În schela Moinești.
Fotografie de A. MIHAILOPOL

Pe Dunăre, cînd se lasă inserarea.
Fotografie de V. SAVIN

32
Continuare
Fiecare

**NOUTĂȚI
DESPRE IUPITER**

Iupiter și Pământul

„Care sînt datele științifice actuale asupra planetei Iupiter?”

Dumitru GAFIȚA
Institutul politehnic, Brașov

Răspunde prof. univ. **CĂLIN POPOVICI**, șeful Secției astrofizică și sateliți a Observatorului astronomic al Academiei R.P.R.

Planeta Iupiter este prototipul planetelor gigante ale sistemului solar: diametrul său este de 11,2 ori mai mare decît acei al Pământului (142.800 km), iar masa sa este de asemenea de 318 ori mai mare ca aceea a planetei noastre. Densitatea sa medie este foarte mică, de 1,33 g/cm³, cam a patra parte din aceea a Pământului. Se consideră actualmente că Iupiter, ca și Soarele, este format din hidrogen și heliu, cu maximum cîteva procente de alte elemente mai grele. În atmosfera planetei s-a pus în evidență spectroscopic numai metan și amoniac; hidrogenul pare să fie în proporție de 80% din masa planetei. Atmosfera planetei, în părțile externe, are o temperatură de circa -130°C; foarte puțină căldură este datorată însuși

corpul planetei, iar micile variații ale strălucirii acesteia sînt provenite din variațiile în radiația ultravioletă a Soarelui, legate de activitatea de pete și erupții solare. Singurul detaliu permanent pe suprafața planetei este marea „pată roșie” ce se observă de 300 de ani și care nu este atașată rigid pe suprafața lui Iupiter, ci oscilează mult în longitudine, dînd impresia unei insule solide plutind într-un lichid de natură necunoscută. Se pare că schimbările în aspectul și culoarea petei roșii sînt legate de o activitate mai adîncă a planetei, care poate să fie de origine radioactivă. Indicații asupra unei activități interne a planetei s-au obținut și din alte observații extrem de interesante. Punîndu-se în evidență radiația de radiounde a planetei Iupiter s-au observat unele creșteri bruște ale emisiunii radio a planetei (pe frecvențele de 18 și 20 MgH, adică în jurul a 15 m lungime de undă) care par legate de anumite regiuni ale planetei și a căror explicare este foarte dificilă. Se pare că în cazul planetei Iupiter există un mecanism de producere de explozii localizate la suprafața planetei, care ar explica aceste creșteri, dar care nu trebuie înțelese sub forma unei „activități vulcanice” obișnuite. În ceea ce privește emisiunea radio a planetei Iupiter, ea a fost observată de la 3 la 68 cm și prezintă caracterul curios de a indica o temperatură tot mai ridicată cu cît ne referim la lungimi de undă mai mari. După cercetările actuale în domeniul undelor decimetrice, emisiia de radiounde a planetei Iupiter este provocată de particulele electrizate (protoni, electroni) captate în cîmpul magnetic al planetei, zona de radiații întinzîndu-se la cîteva raze distanță de suprafața planetei.

ȘCOALA BUCIUMAȘILOR

În munții din raionul nostru, buciumul are o veche tradiție, iar buciumașii se bucură de faimă în țară și peste hotare. A deveni însă buciumaș nu-i tocmai ușor: muntenii învață să sufle din bucium încă de mici, arta aceasta moștenindu-se de cele mai multe ori din tată în fiu.

Fotografia pe care v-o trimitem a fost luată pe culmea unui munte, la Izvorul Alb, și redă un aspect de la o lecție pe care doi munteni din partea locului o predau fiilor lor.

F. PLOPUL
Cîmpulung Moldovenesc

pentru toate armele, pînă la cel cu aparatul electric de spadă și floretă (aparatul pentru sabie aflîndu-se încă în stadiu experimental în unele țări).
Supremația mondială aparținuse pînă la ultimul război mondial Franței și Angliei la floretă bărbați, floretă femei, spadă, și Ungariei la sabie. După război se afirmă impetuos pe arena mondială trăgătorii din țările socialiste. Astfel între

SPORTUL ARMELOR ALBE

„Cum s-a dezvoltat de-a lungul veacurilor sportul armelor albe în lume și în țara noastră?”

Corneliu BĂLOIU
Spitalul Puchen, reg. Ploiești

Răspunde prof. **DIONISIE TEPȘAN**, secretar general al Federației romîne de scrimă.

Scrima își are originea în cele mai vechi timpuri și a folosit pe rînd: arme de atac și apărare din lemn, apoi arme metalice foarte grele și în sfîrșit arme metalice ușoare care apar o dată cu arma de foc, cînd armurile sînt ușor perforate și deci armele grele își pierd impor-

tanța. În sec. al XV-lea încep să apară studii închinate artei duelului, care stau la baza scrimii moderne. În Italia, care în secolul al XVIII-lea devenise leagănul scrimii mondiale, e creată în 1774 prima mască de scrimă. Introducerea măștii exclude posibilitatea accidentelor și scrima începe deci să devină sport. Primele concursuri și întîlniri internaționale se desfășoară în secolul al XIX-lea. Începînd cu jocurile olimpice din 1886, Campionatele mondiale de scrimă sînt organizate anual. În 1913 ia ființă Federația internațională de scrimă. Arbitrajul a evoluat de la cel cu 5 arbitri-judecători

1955 și 1961 sportivii din R.P. Ungară cîștigă 17 medalii de aur, 13 de argint, 10 de bronz; cei din U.R.S.S. 15 medalii de aur, 12 de argint și 12 de bronz, iar cei din R.P. Polonă 4 medalii de aur, 8 de argint și 5 de bronz. În ultimii doi ani din totalul de 16 locuri I. 13 au revenit țării socialiste.

Primele săli de scrimă apar la noi în 1850, iar primii antrenori romîni au fost Velescu, Nicolau și Bădescu. Pînă la război au apărut lucrările „Scrima cu floreta

PROGRAMUL DE RADIO

Stoia 12.30: În fața hărții — Ecuador 12.40: Ansambluri artistice școlare 13.10: Melodii populare 14.00: Concert de prînz 14.35: Din folclorul muzical al popoarelor 15.00: Muzică din opere 15.30: Muzică ușoară 16.00: Cîntă baritonul Dan Iordăchescu 16.15: Vorbeste Moscova! 16.45: Fanfară 17.10: Cîntă taraful G.A.C. din comuna „I.C.Frimu”, raionul Lehliu, regiunea București 17.30: Radioracheta pionierilor 17.55: Terfețe din opere 18.15: Cu microfonul printre sportivi 18.25: Program muzical pentru frunțași în producție 19.00: Limba noastră — vorbește acad. prof. Al. Graur despre „Gramatica în școală” 19.10: Trio nr. 5 de Mozart 19.30: Scrisori din țară 19.45: Canțonete interpretate de Bogdan Paprocki 20.15: Cîntă Ioana Radu 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică ușoară romînească 21.15: La microfon satira și umorul (reluare) 22.25: Muzică de dans 23.01: Uvertura burlescă de Aurel Stroe; Concertul în re major pentru vioară și orchestră de Igor Strawinski — solistă Ida Hendel; Simfonia a IV-a de Henry Cowell.

Programul II 10.10: Madrigale 10.24: Triplu concert în do major pentru vioară, violoncel, pian și orchestră de Beethoven 11.00: Cîntă orchestra de estradă a Radioteleviziunii estone — dirijor Rostislav Merkulov 11.15: „În plină stradă”, povestire de Albert Maltz 11.35: Cvartetul de coarde opus 10 de Ionel Perlea 12.05: Muzică din opere 12.30: Muzică populară din Ardeal 12.45: Fragmente din baletul „Spărgătorul de nuci” de Ceaikovski (Orchestra Teatrului Mare Academic al Uniunii Sovietice, dirijor Ghenadi Rojdestvenski) 13.30: Emisiune de versuri 13.45: Cîntece 14.10: Jocuri populare 14.35: Piese de estradă 15.00: Fanfară 15.22: Simfonia I de Ion Dumitrescu 16.10: Balada pentru pian în sol minor de Grieg 16.30: Uverturi la operele lui Rossini 17.00: Melodii

de dragoste 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Uvertură de concert de George Enescu; Capriciu romînesc de Marcel Mihalovici 18.29: Muzică ușoară de George Grigoriu 18.45: Folclor din regiunea Maramureș 19.05: Soliști și formații laureate la cel de-al VI-lea concurs pe țară al echipelor artistice de amatori 19.30: Lecția de limba franceză (avansați) 19.40: Arie și duete din opera „Werther” de Massenet 20.15: Emisiune literară 20.35: Cîntece de Gheorghe Dumitrescu 21.15: Doine și jocuri populare 21.45: Emisiune literară 22.00: Din operele compozitorilor noștri 22.30: Trio opus 67 de Dmitri Șostakovici — interpretează David Oistrach la vioară, Milos Sadlo la violoncel și compozitorul la pian 23.10: Muzică de dans 24.05: Concert pentru clarinet și orchestră de Victor Burhns; Simfonia a IV-a de Albert Roussel.

Programul III 21.15: Opera „Hänsel și Gretel” de Humperdinck (acte I și II) 22.25-22.59: Muzică de estradă.

MIERCURI 14 AUGUST Programul I 5.07: Muzică distractivă 5.30: Emisiunea pentru sate 5.30: Cîntece și jocuri populare 6.07: Muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.35: Fanfară 7.10: Dansuri simfonice 7.30: Sfatul medicului 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.06: Piese vocale și instrumentale 8.30: Melodii populare 9.02: Concertul în si minor pentru vioară și orchestră de George Simonis; Mică suită pentru oboi, clarinet și orchestră de coarde de Ion Vîntilă 9.30: Scene din opere 10.00: Teatru la microfon „Cuibul cotofeneilor”, comedie de August von Kotzebue 11.11: Muzică ușoară 11.30: Muzică simfonică 12.00: Din cîntecele și dansurile popoarelor 12.30: Fragmente din opera „Căsătoria secretă” de Cimarosa 13.10: Muzică ușoară 14.00: Concert de prînz 14.35: Piese de estradă 15.00: Muzică populară 15.27: Simfonia a III-a de

Nikolai Ivanovici Peiko 16.00: Prelucrări corale 16.15: Vorbeste Moscova! 16.45: Program interpretat de pianistul Alfred Cortot 17.10: Cîntă Traian Lăscuț Făgărășanu 17.30: Prietena noastră, cartea 18.00: „Melodii... melodii” (reluare) 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Cîntă Zenaida Pally 19.00: Jurnal de întrecere 19.15: Program muzical pentru evidențianți în întrecerea socialistă 20.15: Cîntece și versuri pentru cei mici 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică ușoară 21.00: Lieduri de Rodica Sutu 21.15: Jurnalul satelor 21.40: „Din comoara folclorului nostru muzical” 22.25: Pagini din muzica preclasică — Cîntece spaniole din timpul Renașterii 22.55: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Muzică populară 10.40: Poemele simfonice „Virful cu Dor” de Ion Hartulariu Darlée și „Tasso” de Franz Liszt 11.15: Cîntece pionieresti 11.30: Muzică de estradă 12.05: Din operele lui Paul Lincke 12.30: Lecturile dumneavoastră preferate 12.45: Muzică de cameră interpretată de violoncelistul Radu Aldulescu și organistul Horst Gehann 13.30: Însemnări de reporter 13.40: Cîntă Margareta Pislaru și Norocel Dimitriu 14.10: Simfonia în re major „Haffner” de Mozart (Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat din Arad) 14.35: Cîntece 15.00: Fragmente din opera „Freischütz” de Weber 15.30: Cîntece și jocuri populare 16.10: Piese vocale și instrumentale 16.30: Valsuri și tangouri 17.00: Cîntă basul Ion Iercoșan și fagotistul Adalbert Barabas 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Concerto grosso de Filip Lazăr 18.25: Muzică din R.P.D. Coreeană 18.50: Tineri poeți la microfon — Ilie Constantin 19.00: Muzică ușoară 19.30: Lecția de limba rusă (avansați) 19.40: Suita din baletul „Cînd strugurii se coc” de Mihail Jora — montaj muzical-literar 20.02: Romante interpretate de Dorel Liveanu 20.15: Școala și viața 20.35: Cîntă Elena Cernel și Ladislau Konya 21.15: Cîntă orchestra de muzică populară a Radioteleviziunii 21.30: Pe teme internaționale 21.40: Interpreți de muzică ușoară (reluare) 22.20: Muzică

din opere 23.10: Muzică simfonică 24.00: Concert de noapte.

Programul III 21.15: Actul al III-lea al operii „Hänsel și Gretel” de Hurperdinck 22.01: Cinci lieduri de Pasc Bentoiu pe versuri de Nina Cassian cîntă Iolanda Mărculescu; Suita pe tru pian de Debussy — interpretează Walter Gieseking 22.30-22.59: Melodii romînești de estradă.

JOI 15 AUGUST Programul I 5.0 Jocuri populare 5.20: Emisiunea pent sate 5.30: Cîntece și jocuri 6.07: Muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.35: Bolero și tarantele 7.10: Formații artistice amatori 7.30: Sfatul medicului: Boli de stomac și cauzele lor 7.35: Anunț muzică 7.45: Salut voios de pionier 8.06: Muzică vocală și instrumentale 8.30: Valsuri 9.00: Vreau să știu 9.2 Muzică din baletul lui Léo Delib 10.00: Soliști ai Operei maghiare stat din Cluj: Matyas Eugen, Vi Victor, Laszlo Eva, Francisk Otr 10.33: Muzică populară 11.05: Cvartetul nr. 4 de Haydn — interpretează cvartetul „Budapesta” 11.25: Estra melodioară 12.00: „Salutul cravatei roșii” — montaj de cîntece și versuri 12.31: Muzică ușoară 13.10: Selecții din opera „Frumoasa Elena” de C fenbach 14.00: Concert de prînz 15.00: Din muzica popoarelor 15.25: Cîntă „Sub soarele păcii” de Hilda Jer 16.00: Piese instrumentale 16.15: Vesteste Moscova! 16.45: Prelucrări cor: 17.10: Arie și duete din opera „Boem de Puccini” cu: Renata Tebaldi, Car Bergonzi, Cesare Siepi, Renata Cesa Ettore Bastianini, Giana D'Ange Orchestra Academiei Santa Cecilia d Roma, dirijor Tullio Serafin 17.4 Cîntare Romîniei socialiste — emisiune de versuri 18.00: Muzică ușoară romînească 18.30: Lecția de lim franceză (începători) 18.40: Sonet pentru vioară și pian de Mihai Miti Celarianu — interpretează George Ha za și Mariana Kabdeho 19.02: Muz de estradă 19.25: Melodii popul: 19.45: Opera „Povestea unui om a vîrat” de Serghei Prokofiev — mon muzical-literar 21.15: Capodop ale literaturii universale: „Marile s ranțe” de Charles Dickens 21.30: Ch Harry Belafonte 21.45: Simfonia

și sabia" de Velescu, „Teoria sau alfabetul scrimii" de Horia C.A. Rosetti și o lucrare a antrenorului Pănescu. România a participat doar în 1928 și 1936 la jocurile olimpice cu un număr foarte restrâns de trăgători. Abia după eliberarea țării scrima a devenit un sport de mase. Azi avem 30 de secții de scrimă cu 1.200 sportivi legitimați; avem un maestru emerit, 30 de maștri ai sportului, 80 de sportivi de categoria I, 150 de categoria a II-a, 200 de categoria a III-a și 300 de categoria juniori. Cei mai buni scrimeri ai noștri — Olga Orban-Szabo, Maria Vicol, Ana Ene, Adalbert Gurath, Tănase Mureșanu, Ionel Drimbă, Șt. Haulker ș.a. au contribuit la creșterea prestigiului nostru sportiv internațional, cucerind numeroase trofee.

Sportivii noștri au cucerit o medalie de argint și una de bronz la J.O. (Melbourne, 1956); o medalie de aur (Buenos Aires, 1962) și una de argint (Paris, 1959) la Campionatele mondiale; două medalii de aur și mai multe de argint și de bronz la Criteriile mondiale ale tineretului (Leningrad, 1959 și Gand 1962); o medalie de aur și una de argint la Campionatele mondiale universitare (Sofia 1961).

BRIGADA NOASTRĂ...

Fotografia pe care v-o rimit spre publicare reprezintă o scenă din spectacolul intitulat „Pentru marca abricii", oferit muncitorilor extiliști de către brigada artistică de agitație a întreprinderii „Industria lînii" din Timișoara. În spectacol,

pe lângă prezentarea realizărilor fabricii sînt criticate și citeva aspecte negative. Unul se referă la cîtiva vopșitori mai puțin atenți la calitate. Brigada de la „Industria lînii" prezintă programe și în satele din apro-

pierea orașului nostru. La faza orășenească a celui de-al VII-lea concurs al formațiilor artistice de amatori ea s-a clasat pe primul loc.

Mircea BENCEC
lăcătuș, Timișoara

DE LA CORESPONDENȚI

În mină. (Virgil Onoiu, Deva)

În centrul Brașovului. (Victor Secăreanu, tehnician la „Electroprecizie", Săcele)

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă: Ion Neagu, lăcătuș, Hunedoara, str. Tica Bela nr. 131; ilustrate; Ioan Popa, elev, București, str. Rignault nr. 11, rn Lenin; literatură, ilustrate; Petrina Mateescu, elevă, Satu Mare, str. Petőfi nr. 41, reg. Maramureș; ilustrate; Silvia Gănescu, funcționară, Botoșani, str. Pușkin nr. 60; literatură, cinema, muzică, ilustrate; Rodica Niculescu și Dorina Danciu, eleve, Școala medie Vinga, rn. Arad; literatură, cinema; Doina Drăghici, elevă, Școala tehnică de maștri horticultori, Tirgșorul Nou, reg. Ploiești; ilustrate; Ioana Trandafir, colectivistă, com. Stănești nr. 136, rn. Giurgiu; ilustrate; Elena Daniela Gheorghe, funcționară, Spitalul Săpoca, rn. Buzău;

ilustrate; Maria Cendak, Pempowa, ul. Ludwinowa nr. 41, pow. Gastyn, R.P. Polonă; ilustrate; Lech Ziolkowski, Warszawa nr. 22, ul. Uniwersytecka nr. 98, R.P. Polonă; filatelie (în polonă și rusă); Vladimir Brișko, Minsk 13, ul. Tallinskaja nr. 13, U.R.S.S.; filatelie, ilustrate (în rusă, engleză, franceză); Vasile Chițu, Onești, bloc F 1, ap. 34, cvartal IV; cibernetică, cosmonautică, ilustrate; Margareta Szekeres, Gherla, str. Horea nr. 10, reg. Cluj; ilustrate; Mariana Micloșevici, elevă, Bocșa I, str. Birzavei nr. 20, reg. Banat; ilustrate; Mircea Constantin, student, Timișoara, Complexul studentesc, bloc 3; ilustrate; Sorina Mărcuți, elevă, Bocșa I, str. T. Vladimirescu nr. 94, reg. Banat; ilustrate.

La noul strand din Roman. (M. și L. Nadler, elevi)

Practica de vară la topografie. (Cornel Iancu, student la Facultatea de silvicultură, Brașov)

e Gheorghe Dumitrescu 22.25: Muzică de dans 23.50-23.55: Ultimele știri. Programul II 10.10: Orchestra de mandoline a Uzinei de tractoare din rașov 10.30: Muzică din opere 1.00: Muzică ușoară 11.15: Emisiune terară 11.30: Concertul în fa minor pentru pian și orchestră de Glazunov - solist Sviatoslav Richter 12.05: Muzică populară 12.30: Muzică din pera „Lakmé" de Delibes 13.00: onata numărul 2 pentru violoncel și lan de Felix Mendelssohn-Bartholdy 3.30: Cronică literară: „Pe coardele mpului" — versuri de Mihai Beniuc 3.40: „Estradă artistului amator" 4.10: Muzică din R.P.D. Coreeană 4.20: Jocuri populare 14.35: Piese instrumentale 15.00: Arie și duete din perete 15.30: Muzică distractivă 16.10: nsambluri corale bărbătești 16.30: uita în stil clasic de Ion Ghiga; Sonata pentru orchestră de Scharzynski 7.00: Folclor în prelucrarea compozitorilor noștri 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Recital Dinu Lipatti 8.30: Muzică ușoară 19.00: Tineretea e e dragă! 19.30: Valsuri din opere 9.00: Scrisori din țară 20.10: Cîntă Lisabeta Pavel și Ilie Cazacu 20.30: oapte bună, copii! 20.40: Cîntă fortația de muzică ușoară condusă de arnel Popescu 21.15: „Republică, atrie înfloritoare" — program de cîntece și versuri 21.45: Părinți și copii 2.00: Seară de dans 23.10: Concert în opere 24.00: Muzică de dans.

Programul III 21.15: Teatru la mifon: „Strada nouă" de Maria Foldeș eluare) 22.22-22.59: Muzică de estradă. VINERI 16 AUGUST Programul I .07: Prelucrări corale 5.20: Emisiunea entru sate 5.30: Cîntece din folclorul ou și jocuri populare 6.07: Muzică de stradă 6.20: Gimnastică 6.35: Piese instrumentale 6.45: Cîntece 7.10: Danri din opere 7.30: Sfatul medicului: ura de struguri 7.35: Anunțuri, muzică 4.45: Salut voios de pionier! 8.06: Muzică soară 8.30: Sonata pentru violoncel pian de George Ștephănescu 9.00: ragmente din opere 9.30: Melodii opulare 10.00: Poem eroic de Mauriliu Vescan; Dansuri simfonice din orund de Zoltan Aladar 10.23: Muzi-

că de estradă 11.05: Nonetul nr. 2 de Hans Eisler 11.30: Coruri din opere 11.52: Reportaj 12.00: Muzică populară 12.30: Muzică ușoară românească 13.10: Idila „Siegfried" de Richard Wagner 14.00: Melodii populare 14.30: Muzică din opere 15.00: Cîntă Ilinca Cerbacev și Barbu Constantinescu 15.15: Concert pentru orchestră de coarde de Sigismund Toduță; Suita „Dolly" de Gabriel Fauré 15.48: Cîntece și jocuri populare 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Arie din opere 17.10: Cîntă violoncelistul Danil Safran 17.30: În slujba patriei 18.00: Melodii distractive 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Cîntă Vlad Dionisie și Niță Vădeanu 19.00: Lucrări ale compozitorilor noștri distinse cu premii 19.45: Muzică ușoară de Florențiu Delmar 20.15: Cîntă corul ansamblului artistic de stat „Nicolae Bălcescu" din Craiova 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică populară 21.15: Jurnalul satelor 21.40: Cîntăreți romîni de operă: Margareta Metaxa și Edgar Istraty 22.25: Muzică de dans 23.01: „Concert Bach": Tocata, Adagio și Fuga în do major; Dublu concert pentru vioară, oboi și coarde; Ciadona din Sonata nr. 4 pentru vioară solo.

Programul II 10.10: Formații participante la cel de-al VII-lea concurs pe țară al echipelor artistice de amatori 10.30: Sonata ostinato de Cornel Tăranu; Suita pentru cvintet de suflători de Ramanis 11.00: Din operele compozitorilor sovietici 11.30: Pe aripile melodiilor 12.05: Compozitori romîni înaintași 12.30: Simfonia nr. 5 de Franz Schubert 12.57: Din folclorul popoarelor 13.30: Limba noastră (reluare) 13.40: Arie din opere 14.10: Două schițe simfonice „Cuvînte din bătrîni" de Ion Nona Ottescu 14.35: Muzică ușoară românească 15.00: Actualitatea în țările socialiste 15.25: Melodii nemuritoare din operele lui Kalman 16.10: Laureați ai Concursului internațional „George Enescu": violonista Nina Beilina, baritonul Ladislav Konya, basul Ayhan Baran, violonistul Ștefan Gheorghiu și pianistul Valentin Gheorghiu 16.30: Muzică populară 17.00: Muzică de estradă interpretată la pian 17.30: Sfatul medi-

cului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Sonata nr. 23 „Appassionata" de Beethoven — interpretează Wilhelm Kempff 18.28: Cîntece de Marin Constantin 18.45: Ce știm despre cărți (XII). „Cartea românească pe meridianele globului" 19.00: Cîntece și jocuri populare 19.30: Teatru la mifon: „Doctor fără voie" — comedie de Molière 20.39: Muzică ușoară 21.15: Muzică de dans 22.00: Muzică populară 22.30: Moment poetic: Ion Păun Pincio 22.35: Serenada pentru trio de coarde de Zoltan Kodaly 23.10: Scene din opera „Norma" de Bellini 24.00: Muzică de dans.

Programul III 21.15: „Interpretul săptămîinii": George Enescu (reluare) 22.05: Valsuri 22.30-23.59: Lieduri de Brahms interpretate de Dietrich Fischer-Dieskau.

SIMBĂȚA 17 AUGUST Programul I 5.07: Muzică populară 5.20: Emisiune pentru sate 5.30: Piese distractive 6.07: Fanfară 6.20: Gimnastică 6.35: Mici piese de estradă 7.10: Melodii populare 7.30: Sfatul medicului: Abuzul de carboxin 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Salut voios de pionier! 8.05: Cîntă corul Radioteleviziunii 8.30: Dansuri simfonice 9.00: Roza vînturilor 9.25: Muzică populară 10.00: Opera „Grădinăriță" din dragoste" de Mozart 10.30: Muzică ușoară 11.05: Suita de cîntece populare din Bihor de Nicolae Brînduș; Sonata pentru clarinet și pian de Liviu Glodeanu 11.30: Muzică populară 12.00: Din operele compozitorilor noștri 12.20: În săli și pe stadioane 12.30: Muzică ușoară 13.10: Poem concertant pentru violoncel și orchestră de Florin Eftimescu; Rapsodia dobrogeană de Ludovic Feldman 14.00: Concert de estradă 14.35: Muzică de opere 15.00: Din cîntecele și dansurile popoarelor 15.30: Cîntece de Teodor Bratu 15.45: Actualitatea literară în ziarele și revistele noastre 16.00: Recitalul flautistului Nicolae Alexandru 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Tangouri 17.10: Cîntă Roxana Matei și Constantin Drăghici 17.30: „Cu microfonul în mijlocul artiștilor amatori" 18.00: Program muzical pentru frunțași în producție 18.27: Ciclul de lieduri „Dragoste de poet" de Schu-

mann (baritonul Gerard Souzay) 19.00: În pas cu știința 19.20: Scene din opera „Trandafirii Doftanei" de Norbert Petri 20.10: Romante 20.25: Seară de dans 21.15: Carnet plastic 21.25: Muzică populară 22.25: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Muzică ușoară 10.35: Suita pentru orchestră de coarde de Henry Purcell; Suita de dansuri de Arthur Benjamin 11.00: Cîntece 11.15: Cîntă Constantin Bordeanu 11.30: Sonata pentru vioară și pian de Karen Hacıaturian; Lieduri de Bogdan Moroiu 12.05: Dansuri de estradă 12.30: Suita de balet „Dragostea vrăjitoare" de Manuel De Falla 13.00: Melodii populare 13.30: Muzică ușoară 14.10: Dansuri din opere 14.30: Muzică de estradă 15.06: Simfonia nr. 94 de Joseph Haydn 15.30: Muzică populară sovietică 16.10: Coruri din opere 16.30: Știința în slujba păcii 16.40: Program de cîntece 17.00: Arie din opere 17.30: Însemnări de reporter 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Piese pentru vioară de Paganini 18.30: Muzică ușoară 19.00: Simfonia de Zeno Vancea; Concertul pentru voce și orchestră de Reinhold Gliere — solistă Valentina Maximova 19.30: Pe teme internaționale 19.40: Muzică populară 20.15: Muzică ușoară de Nicolae Chirculescu 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Melodii lirice din opere 21.10: Muzică de dans 21.45: Agenda teatrală 22.00: Muzică populară 22.29: Duete din opere 23.10: Cantata „Noapte fără-nescă" de Myriam Harbée; Triptic botticellian de Ottorino Respighi; Serenada pentru suflători în mi bemol major de Richard Strauss 23.45: Muzică de dans.

Programul III 21.10: Simfonia fantastică de Hector Berlioz (orchestra simfonică din Philadelphia, dirijor Eugene Ormandy) 21.57-22.59: Muzică de dans.

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Științei" Macheta: Vlad Mușatescu

APELE MINERALE

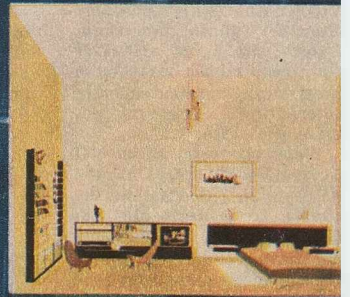

UN IZVOR DE SĂNĂTATE

BEȚI APE MINERALE NATURALE!

De vânzare la magazine alimentare, centre de cură și răcoritoare, restaurante.

**bunurile
din
căminul
dvs.**

adas administrația asigurărilor de stat

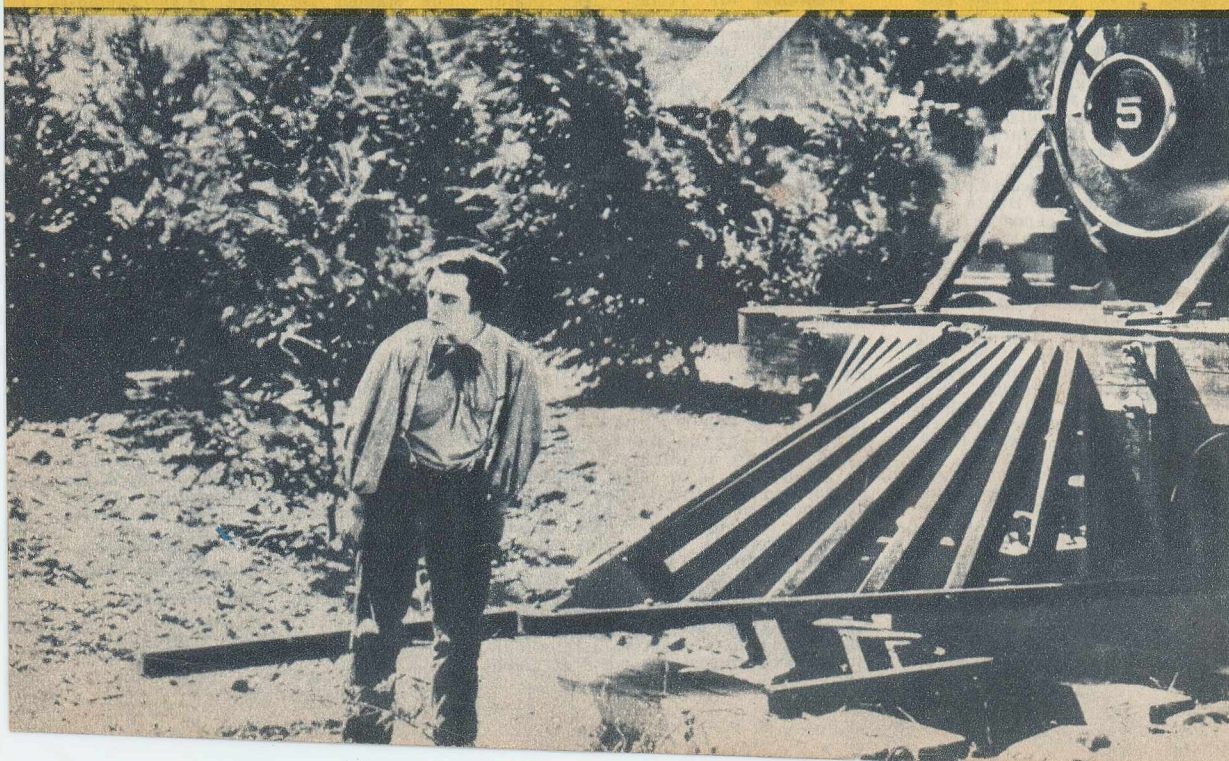
Pe ecranele Capitalei:

GENERALUL

O producție a studiourilor americane

Scenariul și regia: **Buster Keaton**
și
Clyde Bruckman

Imaginea: **J.D. Jennings și Bert Haines**
Muzica: **Konrad Elfers**

În rolurile principale: **Buster Keaton, Marion Mack, Charles Smith, Frank Barnes, Glen Cavender, Jim Farley și Frederick Vroom.**

Apariția pe ecranele noastre a comediei clasice americane „Generalul” ne prilejuiește reîntâlnirea cu renumitul comic **Buster Keaton (Malek)**. Evocând un episod autentic din timpul războiului de secesiune, filmul povestește pățaniile unui mecanic care, de dragul locomotivei sale poreclită „Generalul” și al frumoasei **Annabella**, străbate liniile de foc și devine erou fără voie.